

ئەلپبا ئاۋازلىق ئوقۇشلۇقلىرى

بالىلار تېپىشماقلىرى

(تاللانغان بالىلار تېپىشماقلىرى)

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت ـ فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۈن ـ سىن نەشرىياتى

مۇقاۋا ۋە بەت لايىھەلىكۈچى: تۇردىھاجىم تۇرغۇن

ئەلىبدا ئاۋازلىق ئوقۇشلۇقلىرى

ISBN 978-7-89415-023-3
9 787894 150233 >

هۆرمەتلىك _____ گە:

_____

_____

_____

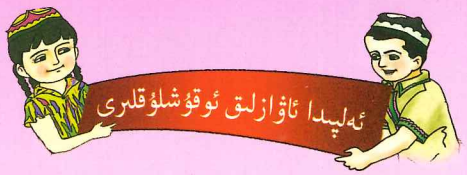
_____

_____ دىن تەقدىم

- يىلى - ئاينىڭ - كۈنى

بالىلار تېپىشماقلىرى

(تاللانغان بالىلار تېپىشماقلىرى)

تۈزگۈچى: تۇرسۇن قادىر

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت ـ فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۇن ـ سىن نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىرى: خاسىيەت ئىبراھىم
مەسئۇل كوررېكتورى: ئابدۇرېھىم ئابلىمىت
مۇقاۋا ۋە بەت لايىھەلىگۈچى: تۇردىھاجىم تۇرغۇن
قىستۇرما رەسىمنى سىزغۇچى: ئادىلجان ئابلىز

ئەلپىدا ئاۋازلىق ئوقۇشلۇقلىرى

باللار تېپىشماقلىرى

(تاللانغان باللار تېپىشماقلىرى)

تۈزگۈچى: تۇرسۇن قادىر

نەشر قىلغۇچى: شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت ـ فوتو سۈرەت نەشرىياتى
شىنجاڭ ئېلېكترون ئۇن ـ سىن نەشرىياتى
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى ئىقتىساد ـ تېخنىكا تەرەققىيات رايونى پەن ـ تېخنىكا باغچە يولى 5 ـ قورۇ
پوچتا نومۇرى: 830026
تارقاتقۇچى: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى
باسقۇچى: شىنجاڭ بايى باسما زاۋۇتى
فورماتى: 787 × 1092 مىللىمېتىر، 1/16
باسما تاۋىقى: 117.75
نەشرى: 2015 ـ يىلى 2 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
بېسىلىشى: 2015 ـ يىلى 7 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
كىتاب نومۇرى: ISBN 978 - 7 - 89415 - 023 - 3
ئومۇمىي باھاسى: 490.00 يۈەن (جەمئىي 20 كىتاب ۋە چەكمە قەلەم)

بالىلار تېپىشماقلىرى

1

كۆك كۆڭلەككە قول يەتمەس؟

2

كۆك كۆڭلەككە غوزا يايدىم؟

3

ئاپپاق ساندۇق ئېچىلدى،
ئالەمگە نۇر چېچىلدى؟

4

يىراق تاغدا ئوت كۆيەر؟

5

سۇدا ياتار سۇ ئىچمەس،
يۇرگىنىڭ ئادەم بىلمەس؟

6

ئالتۇن كەلگەندە كۈمۈش كېتەر،
كۈمۈش كەلگەندە، ئالتۇن كېتەر؟

7

بىر پارچە پېتىر،
ئالەمگە تېتىر؟

8

كېچىچە ئۆگزىدە بىر پېتىر كۆردۈم،
ئەتىسى قارىسام، يوق؟

9

ئانىسى بىر،
بالىسى مىڭ؟

10

ئاغا ـ ئىنى مىڭ باتۇر،
كۆپكۆك گىلەمدە ياتۇر؟

11

قارا ئۆيدە مىڭ چىراغ،
ئۆينى يورۇتماس؟

12

كېچىككىنە ئۆزى،
پىلىلدار كۆزى؟

13

ئاتىسى بىر، ئانىسى بىر،
بالىسى يۈز مىڭ؟

14

زەر گىلەم، گۈللۈك گىلەم،
كۆتۈرەي دېسەم، ئېغىر گىلەم؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

15

بىر پالىسىم بار،
ھېچ يىغالمايمەن؟

16

يېدۇرەر، يېدۇرەر،
يېدۇرگەننى ئۆزى يەر؟

17

ئېغىر گىلەمنى قاقالمىدىم،
ئۇششاق تاشنى تېرەلمىدىم؟

18

كېتىۋېردۇ، كېتىۋېردۇ،
ئارقىسىغا قارىمايدۇ؟

19

ئويۇپ ئالدىم،
ئىزى يوق؟

20

قىلىچ ئۇردۇم،
ئورنى يوق؟

21

ئۇزۇن-ئۇزۇن ئىز كېلەر،
ئۇزۇن بويلۇق قىز كېلەر،
چېچى ھەيىن تولغىنىپ،
كۆزى بولسا يالتىراپ.

22

ئۇزۇن تېرەك،
سايىسى يوق؟

23

قازاندا ئەمەس، قاينايدۇ،
قىش - ياز تىمنايدۇ؟

24

جانان كاسا،كۆزى ئوينار،
چاچلىرى جىلۋە قىلار؟

25

كۆزگە كۆرۈنمەس،
قولغا تۇتۇلماس؟

26

ئايىغى يوق، قاچىدۇ،
قانىتى يوق، ئۇچىدۇ؟

27

يورۇقى بار،
ئۆزى يوق،
داۋرىڭى بار،
ئاۋازى بار؟

28

سەمەن ئاتىم ساي ياقلاپ كېلدۇ؟

29

تامدىن تۇخۇم ئىرغىتتىم؟

30

گىلەم ئۈستىدە ئاق پاختەك؟

31

ئاپپاققىنا داستىخان،
يەر يۈزىنى قاپلىغان؟

32

ئاق سىير تۇرۇپ قالدى،
قارا سىير يېتىپ قالدى؟

33

بەك ئۇستا رەسسام،
قولسىز، ئاياغسىز گۈل چىكىدۇ؟

34

باستۇردۇم ئىككى توخۇ،
بىرى ئىسسىق، بىرى سوغۇق؟

35

ئېرىقتىن ئەينەك ئالدىم؟

36

قولۇم بىلەن تۇتالمايمەن،
يانچۇقۇمغا سالالمايمەن؟

37

قولسىز، ئاياغسىز ئېشىك ئاچار؟

38

قىشتا ماڭماي يېتىۋالدۇ،
خۇددى تاشتەك قېتىۋالدۇ.
باھار كەلسە ئېچىپ كۆزىنى،
گۈل ـ گىياھقا ئاتار ئۆزىنى؟

39

باردۇر ئۇنىڭ ئۈچ كۆزى،
ئۈچ كۆزىدە ئۈچ سۆزى.
بىرى: دىققەت!
بىرى: كۈت!
يەنە بىرى: ئەمدى ئۆت؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈقۇم تاياق يېسىز...

40

ئەتىگەندە قاپقارا،
چۈشلۈكى ئالا.
كەچ كىرگەندە بولار ئاپئاق،
قالماستىن چالا؟

41

چۆپكە بېشىنى بورىماس ئات،
يۆلىمسە تۇرماس ئات.
كۆزى تۇرۇپ كۆرمەس ئات،
تەپمىگۈچە يۈرمەس ئات؟

42

بىر كۆرپە بار ئەستىرى يوق،
ئوڭى بار، تەتۈرى يوق.
يامغۇر يۇيار كىرلەشسە،
يازدا بار، قىش كۈنى يوق؟

43

سورىماي ـ تىنماي ئىشىك ئاچار؟

44

سۈسىز چۆلدە تاز ئوينار؟

45

تەۋرىنىدۇ جېنى يوق؟

46

چىمەلتەكتەك بار ئۆزى،
بىلىنمەيدۇ يا كۆزى.
تۇرقى قارا، ياپىلاق،
قان شۇراشقا بەك ئامراق؟

47

بىر پەلەكتە ئون ئىككى خەمەك؟

48

بىر لاچىن ئون ئىككى تۇخۇم تۇغدى؟

49

بىر ياپراقتا ئوتتۇز كېلىن چاچ تارايدۇ؟

50

زەرگە سېتىلماس،
زورغا تېپىلماس؟

51

بىر تۇپ چوڭ تېرەك،
تۆۋى بىر، شېخى ئون ئىككى،
ياپرىقى ئۇچ يۈز ئاتمىش،
ياپرىقىنىڭ بىر تەرىپى ئاق،
يەنە بىر تەرىپى قارا؟

52

ئاتلىرى ھەر خىل،
ياشلىرى بىر خىل؟

53

چاپسا، چېچى يوق.
كەسسە قېنى يوق؟

54

كېتەر، كېتەر ئىزى يوق،
تايىنىشقا تىزى يوق؟

55

بۇلتۇر كەتكەن بوز ئاتىم،
بۇ يىل كېلەرمكىن تاڭ؟
پۇتىدا قىرىق كىشەن،
كىشنەپ كېلەرمكىن تاڭ!
قىياق، قومۇش كۆرگەندە،
چىشلەپ كېلەرمكىن تاڭ؟

56

بىر ئاياق قېتىق بار،
ئالەمگە تېتار؟

57

بىر كاسا سۈت،
ئالەمگە دۈت؟

58

يېپىلسا، ئېچىلمايدۇ،
ئېچىلسا، يېپىلمايدۇ،
ئوخشىشى تېپىلمايدۇ؟

59

ئاياغى يوق، قولى يوق،
يولدا تۇرۇپ يول باشلار؟

60

ئۇ ياققا ئۆتتۈم، بىلدىڭمۇ؟
بۇ ياققا ئۆتتۈم، بىلدىڭمۇ؟
ئاق قوراينىڭ بېشىنى،
چېلىپ ئۆتتۈم، بىلدىڭمۇ؟

61

ئادىرراسمان تۈۋىدە،
ئالا چاشقان ئوينايدۇ؟

62

كېلەر-كېتەر، ئىزى يوق،
قارىغىلى كۆزى يوق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈشۈم ناياللايسىز...

63

بىر تېرەك ئۆستى تاكى كۆككە قەدەر،
بۇ تېرەكنىڭ ئون ئىككى شېخى بار.
ھەر شېخىدا تۆتتىن ئۇۋا بار،
ھەر ئۇۋىدا يەتتىدىن تۇخۇم بار،
ھەر تۇخۇمنىڭ يېرىمى قارىدۇر كۆرسەڭ،
يېرىمى ئاپپاقتۇر، تاپقان بولسىڭ؟

64

بىر پەلەك،
بىر پەلەكتە
ئون ئىككى ھۆجە،
بۇ ھۆجىنىڭ ئون بىرىنى يەپ،
بىرىنى يېيەلمىدۇق؟

65

ئۆزى بىر،
كاللىسى ئىككى،
قۇيرۇقى بىر،
ئايىغى ئالتە؟

66

بىر توپتا يەتتە تۆشۈك؟

67

قارا تال پۇتاقسىز؟

68

تاغدا تاياق سىلكىنەر؟

69

تام ئۈستىدە قوش چىراغ؟

70

ئىككى ئاغىنە بىر-بىرىنى كۆرمەيدۇ؟

71

قارىچۇقتىن يېقىن،
ئاسماندىن ئۇزاق؟
ئەتراپ ئورمانلىق.
ئوتتۇرى يۇرۇق يۇتۇز؟

72

بىر قۇدۇق بېشىدا قىرىق قىز،
قۇچاقلىشار، تېپىشەر؟

73

كۈندۈزى تاياقلىشار،
كېچىسى قۇچاقلىشار؟

74

قوش ئۇۋىدا قوش چاشقان ئوينار؟

75

تەكشى جايدا قوش ئۇۋا؟

76

قىرلىق تاغدىن قىزىل كۆڭلەكلىك قىزى
دوملاپ چۈشتى؟

77

بىر تۆشۈكتە ھەممە ئالەم؟

78

ئاڭلايدۇ، كۆرمەيدۇ،
كۆرىدۇ، ئاڭلمايدۇ.

79

ئۇ ياققا قارىسىڭىز كۆرمەيسىز،
بۇ ياققا قارىسىڭىز كۆرمەيسىز.
ئۈستىگە قارىسىڭىز كۆرمەيسىز،
سايىڭىزغا قارىسىڭىز كۆرۈنىدۇ؟

80

بىر چېلەكتە بېلىق ئويناردۇ؟

81

تۆمۈر قورغان ئىچىدە،
قىزىل تايچاق ئوينايدۇ؟

82

بىر باغ پاخال، بېلى باغلىق؟

83

كىچىككىنە ھاۋانچا،
ئىچى مىخ بىلەن تولغان؟

84

بىر ساندۇقتا لىققىدە ئاق سەدەپ؟

85

بىر ئۆيۈم تۈنۈكسىز،
ئىچى تولغان يۇلتۇزغا؟

86

ئۇ ياقتا ھەرە،
بۇ ياقتا ھەرە،
ئوتتۇرىسىدا لوق گۆش؟

87

ئورىنىڭ يۇقىرىسى شورا،
شورىنىڭ يۇقىرىسى بۇلاق،
بۇلاقنىڭ يۇقىرىسى چىراغ،
چىراغنىڭ يۇقىرىسى قەلەم،
قەلەمنىڭ يۇقىرىسى جاڭگال؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

88

خەزىنىدۇر، تولماس،
بىر كۈن بوش بولماس.
بوش قالسا، تۇرماس،
ئۇ سىز جان بولماس.

* *

قوش كاتەكتە قوش چىراغ،
ئۇ نە بولدى، باللار؟
ئۆي ئۈستىدە سېرىق ياي،
ئۇ نە بولدى، باللار؟
تۆپتۆز يەردە قوش ئۇۋا،
ئۇ نە بولدى، باللار؟
كۆلى بارۇ، سۈيى يوق،
ئۇ نە بولدى، باللار؟
قاتار-قاتار قارا چىم،
ئۇ نە بولدى، باللار؟
ئۆي كەينىدە قوش تېرەك،
ئۇ نە بولدى، باللار؟

جاۋابى:

قوش كاتەكتە قوش چىراغ،
كۆز دېگىنى ئەمەسمۇ؟
ئۆي ئۈستىدە سېرىق ياي،
قاش دېگىنى ئەمەسمۇ؟
تۆپتۆز يەردە قوش ئۇۋا،
بۇرۇن دېگەن ئەمەسمۇ؟
كۆلى بارۇ، سۈيى يوق،
ئېغىز دېگەن ئەمەسمۇ؟
قاتار-قاتار قارا چىم،
چاچ دېگىنى ئەمەسمۇ؟
ئۆي كەينىدە قوش تېرەك،
چاچ ئۆرۈمى ئەمەسمۇ؟

89

بەش ئاغىنە ياش ئىدى،
ئىچىدە بىرى باش ئىدى؟

90

چوڭ-كىچىك بەش ئورتاق،
ئۈيۈشسا بولار توقماق؟

91

بىر ئاتىدىن بەش ئوغۇل؟

92

ئون ئاغىنە بېشىدىن،
ئون ئاي چۈشۈپ كەتتى؟

93

ئىككى ئېتىم بار،
بىر-بىرىدىن چاپارمەن؟

94

تۇرساق تۇرار،
ياتساق ياتار؟

95

ئاتامدىن بىر مىراس قالدى،
يەرگە كۆمسەم چىرىمەس؟

96

مېترلاپ ئېلىنماس، پۇۋلەپ سېتىلماس،
ھەركىمدە بىردىن ئارتۇق بولماس،
ئۆزىنىڭكىنى بىراۋغا تارتۇق قىلماس،
ئىسمى بولسىمۇ، جىسمى بولماس،
كۆزگە كۆرۈنمەس، قولغا تۇتۇلماس،
پايدىدىن خالىي ئەمەس، يوقتىن تېپىلماس،
شالنىڭ پاخلى ئەمەس،
ئۆچكىنىڭ ساقلى ئەمەس؟

97

يىراقنىڭ ئۇ يېقىدا،
يېقىننىڭ بۇ يېقىدا،
كۆرۈنمەس كۆزگە،
ئارام بەرمەس بىزگە؟

98

بىرىنى سۆيدۈرسە،
بىرىنى كۆيدۈرەر؟

99

ئۆزى بالدىن شېرىن،
يېگىلى بولمايدۇ؟

100

ئوت ئەمەس، كۆيدۈرەر،
پىچاق ئەمەس، ئۆلتۈرەر؟

101

ئاق كىگىز، ئاپپاق كىگىز،
لەيلەپ يۈرەر ئۈستۈڭدە.
پۇت - قولى يوق، جېنى يوق،
ئېيتىڭلارچۇ بۇ نېمە؟

102

ئاق كېمە، ئاپپاق كېمە،
سۇدا ئۈزەر بۇ كېمە.
سېرىق تۇمشۇق، كەڭ تاپان،
ئېيتىڭلاچۇ بۇ نېمە؟

103

ئاڭا بىردىن قارىسىڭىز: ئاپپاق بىپايان،
سەپسالسىڭىز ئۈزۈن كەتكەن بىر دەريا ئاققان.
بىراق، ئۇندا كۆرۈنمەيدۇ قاتنىغان قېيىق،
سۇ ئىچىدە ھەرگىزمۇ ئۈزمەيدۇ بېلىق؟

104

ئاققان سۇدەك توختىماس
كېتىۋېرەر نىشانغا.
تارازىسى ئۆھۈرنىڭ
بەك قىممەتلىك ئىنسانغا.
گەر بىلمىسەڭ قەدرىنى
قالسەن چوڭ پۇشايمانغا؟

105

ئانىسى تۆۋەن، بالىسى ئۈستۈن.

سىرنى بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

106

ئالا چاپان كىيىۋالغان،
ئۇزۇن قۇيرۇق باتۇرۇم.
«تو - كو - توك، ياپىرىم» دەپ،
يەرنى تەشكەن باتۇرۇم؟

107

ئاق ئېتىم ئاسماندىن چۈشەر،
ئوت - چۆپنى يېمەس،
ئوت - چۆپ ئۇنى يەر؟

108

ئانسى بىر، بالىسى مىڭ؟

109

ئاش ئىچمەيدۇ مۇشۇكۇم،
سۇ ئىچمەيدۇ مۇشۇكۇم.
تاۋار - دۇردۇن ئۈستىدە
يورغىلايدۇ مۇشۇكۇم؟

110

ئاش، ئاشنىڭ ئىچىدە تاش
تاشنىڭ ئىچىدە يەنە ئاش؟

111

ئاخشىمى كېلەر لەك - لەك،
ئەتىسى كېتەر سەك - سەك.

112

ئاسمانغا تاياق ئاتسام،
يەرگە قان چاچرايدۇ؟

113

ئايشگۈلدە بىرى بار،
خۇرشىدەمدە يوق.
ئابلىكىمدە بىرى بار،
ئەرشىدىندە يوق؟

114

ئاپپاق يۈملاق بىر كوزا،
ئىچىدە ئىككى خىل دورا؟

115

ئاق ساندۇقۇم ئېچىلدى،
ئىچىدىن يىپەك شىپشىلدى؟

116

ئاسماندا ئۇچۇپ يۈرگەن ئالتە تورغاي،
ئۆمۈرۋايەت كۆكتە قونار، يەرگە قونماي؟

117

ئانسى ئەگرى - توقاي،
بالىسى قىل يورغا؟

118

ئانسى ئۇزۇنغا ياتىدۇ،
بالىسى توغرىسىغا؟

119

ئانسى تىنچ تۇرىدۇ،
بالىسى يۇمىلايدۇ؟

120

ئالتۇن مۆڭگۈزلۈك تېكىچەك
ئايدا سۇ ئىچەر.
كۈمۈش مۆڭگۈزلۈك تېكىچەك
كۈندە سۇ ئىچەر؟

121

ئاق يەردە قازان قاينايدۇ؟

122

ئاق يەردە بالا ياغاچ؟

123

ئاق ئېتىم ئاسمانغا باقار؟

124

ئاكىسى ئۇكىسىنى قوغلاپ يېتەلمەيدۇ؟

125

ئاغزىدىن ئىچىدۇ، بۇرنىدىن چىقىرىدۇ؟

126

ئاغزىدا نەچچە يۈز چىشى،
بىرنى ئىككى قىلماق ئىشى؟

127

ئاي بىلەن كۈننى،
ماي بىلەن ئۇننى،
نېمە ئايرىپتۇ،
تېپىڭلارچۇ قېنى؟

128

ئاتا ھەم ئانىسىدا
سەللە بىلەن ساقال بار.
يېڭى تۇغقان بالىسىدا
سەللە يوقتۇر، ساقال بار.

129

ئاچا، ئاچىنىڭ ئۇستىدە قاچا،
قاچىنىڭ ئۇستىدە چاپچا،
چاپچىنىڭ ئۇستىدە ھام ـ ھام،
ھام ـ ھامنىڭ ئۇستىدە لىپ ـ لىپ،
لىپ ـ لىپنىڭ ئۇستىدە شۇاق،
شۇاقنىڭ ئۇستىدە قىياق،
قىياقنىڭ ئۇستىدە چۆچەك،
ئېيتىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

130

ئايغى يوق يۈرىدۇ،
سىلىق ـ سىلىق كۆلىدۇ؟

131

ئانىسى شالدىر شاپ،
بالىسى شىلدىر شىپكەر؟

132

ئانىسىدىن بالىسى يۇگۇرۈك؟

133

ئالدى يامغۇر، كەينى قار؟

134

ئالتۇن قوچقار مۆڭگۈزى،
بۇغا ـ مارال تېرىسى؟

135

ئالىيىشىل تونى بار،
قانغا تولغان قورسىقى.
قاپقارادۇر بالىلىرى،
شۇنچە نۇرغۇن سانىقى؟

136

ئالا تونۇمنىڭ يامىقى بار،
تىكىچى يوق؟

137

ئاغزى بار،
جېنى يوق.
قۇيرۇقى بار،
يۈڭى يوق.
يۈگۈرىدۇ ئاق يەردە،
قالدۇرىدۇ قارا ئىز.
قوش تىلىدىن،
تۆكۈلىدۇ سۆز؟

138

ئاق يەرگە قارا پۈرچاق چېچىپتۇ؟

139

ئاق داستىخان سېلىۋالدىم،
ئالەم ئىچى ئاقاردى؟

140

كۈندۈزى يانار،
كېچىسى ئۆچەر.

141

ئاسمانغا چىقسا يالىلدە،
يەرگە چۈشەر تاققىدە؟

142

ئاتسام چالما ئاسمانغا،
قىزىل مۆلدۈر تۆكۈلدى؟

143

ئاستىمۇ تاغ، ئۈستىمۇ تاغ،
ئوتتۇرىسى مەخمەل ئېدىر؟

144

ئاخشىمى كېلەر ئەگلىكىم،
كۈندۈزى كېتەر لەگلىكىم؟

145

ئاخشىمى كېتەر، ئەتىسى كېلەر؟

146

ئاتسى ياتار توغرا،
ئاپىسى يورغا.
قىزى ئۇسسۇلچى،
ئوغلى ئويۇنچى؟

147

ئاتقا منمەس،
ياياق يۈرمەس،
بۇرنى بىر،
قۇلىقى كىر؟

148

ئاتتىن ئېگىز،
ئىتتىن پەس؟

149

ئاق چېچەك قىسقان ئانىسى،
بالىسىنى بالغا ئوراپ ئولتۇرىدۇ قارىسى؟

150

ئاخشام كېتەر لەگلەك،
ئەتىگەن كېلەر سەكسەك.
ئۇ نېمە؟

151

ئاختارمىدا قارا ئارغامچا.
ئۇ نېمە؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

152

ئاق داستخان ئۈستىدە،
قارا مېھمان ئويناپىدۇ.
تۇمشۇقىدا گۈل چېكىپ،
ئۇن چىقارماي سايرايدۇ؟

153

ئايلىنىدۇ ـ ئايلىنىدۇ ئۆز ئوقىدا،
ئايلانغىنى سېزىلمەيدۇ ھېچ ۋاقىتتا.

154

ئاشلىق، ئوت ـ چۆپ يېمەستىن
ئىشلەپ كېتەر كارامەت.
ئۇنىڭ بىلەن دېھقانلار
كۆپلەپ ئالۇر دارامەت؟

155

ئاق كىرىستال چاپىنى
نېپىز پاكىچۇ كۆكلىكى.
لەكچۈك قورساق، دومىلاق،
سېرىق ياغدەك يۇرىكى.
باردۇر ئۇنىڭ بەدەنگە
بىر پاقلانچە قۇۋۇتى.

156

ئايغى يوق يۈرىدۇ،
ئۆزى يىراقتىن كېلىدۇ.
ئاغزى يوق سۆزلەيدۇ،
ساڭا سالام بېرىدۇ؟

157

ئاجايىپ بىر جانۋار بار،
تولا ئۆيدىن تېپىلار.
تېپىپ قويسا چىرقىراپ،
ئىككى پۇتى پىرقىراپ.
يېقىن قىلار يىراقنى،
بىلمەس ئاغرىق ـ سىلاقنى.
بىر ئادەمگە باب نېمە،
تېپىكلارچۇ ئۇ نېمە؟

158

ئاجايىپ بىر جانۋار،
تاشتىن قاتتىق تونى بار.
دەسسەپ ئۆتسە تراكتور،
پىسەنت قىلماي جىم تۇرار؟

159

ئەۋرىگەي، سەۋرىگەي،
ھەرگىز ئۆيگە كىرمىگەي؟

160

ئەلنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىزا تارتماي سىيدۇ؟

161

ئەتىگەندە قوپۇپ ئىككى ئاچا يولغا ماڭىدۇ؟

162

ئەسلىي ئۆزى سۇ ئۇنمىگەن،
قىشتا سۇ دەپ ئاتالماس.
سۇغا سالساڭ لەيلەيدۇ،
لېكىن يازدا ياشالماس؟

163

ئەسلىي ئۆزى سۇ بولسىمۇ،
لېكىن كۆكتە ئوينايدۇ.
يازدا يامغۇر، قىشتا قار بوپ،
يەر يۈزىنى بۇلغايدۇ؟

164

ئەللىك ـ ئاتمىش ئەسكىرىم،
پەن ئۆيۈمگە سولاقلىق.
ئېچىپ كىرسەم ئىشىكنى،
بېشى قارا بويىقلىق؟

165

ئەجەب يوغان بىر ئۆكۈز،
ماڭلىيىدا بىرلا كۆز.
پۇشۇلدايدۇ، مۆرەيدۇ،
مەن كەلدىم دەپ توۋلايدۇ.
بوغۇم ـ بوغۇم قۇيرۇقى،
نەچچە يەردە ئۈلگەن.
كېچە ـ كۈندۈز، قىش ۋە ياز،
ماڭىدۇ ئۇ بەكمۇ ساز؟

166

ئەلمۇ كۆكىرەر،
يەرمۇ كۆكىرەر.
گەر بولمىسا ئۇ،
ھاياتلىق تۈگەر.
دېھقان تاغلار،
سائەت دەپ بىلەر؟

167

ئەتىگەندە تۆت پۇتلۇق،
چۈشتە ئىككى پۇتلۇق.
كەچتە ئۈچ پۇتلۇق؟

168

ئەتىيازدا ياشىرىدۇ،
كۈزدە تاشلىنىدۇ؟

169

ئەتىگەندە كېتىپ، ئاخشىمى كېلىدۇ،
ھېسابىنى ھېچكىم ئالالماس؟

170

بارچە قۇشلار ئىچىدە،
ئىسمى بەكمۇ قاملاشقان.
دەل ـ دەرەخنى داۋالاپ،
تىنىم تاپماس ھېچقاچان؟

171

بەزىسى تاياق،
بەزىسى قاپاق.
نۇر چاچسا ئاپپاق،
يۇرىدۇ ھەر ياق؟

172

بۇلبۇلدىن يوغان،
تۆمۇر ئۇستىخان،
ئىچىدە ئۇچلا،
يۇرىكى تۇرغان.
بۇراپلا قويساڭ،
شوخ سايراپ تۇرغان؟

173

بۇگۈن تۇرسا كۆكىرىپ،
ئەتە تۇرار سارغىيىپ.
تەمى ئۇنىڭ ناۋاتتەك،
قالار ئاغزىڭدا ئېرىپ.

174

بىر نەرسەم بار، جېنى بارۇ، ئېگىز ئۇچماس،
ماڭغان چاغدا پۇتلىرى يەرگە تەگمەس.
يەر بىلەن ئاسمانغىچە ئوت يانسىمۇ،
تىرناقچىلىك ھېچبىر يېرى ئوتتا كۆيمەس؟

175

بىر قۇشۇم بار دان يېمەيدۇ،
چاينا‌پ بەرسەم نان يېمەيدۇ؟

176

بۇرنىدا بار يىڭنىسى،
يۇزىدە بار تۆگمىسى.
تەگسە يىڭنە تۆگمىگە
قىزىپ كېتەر نەغمىسى؟

177

بىر پادىشاھ بار ئىكەن، تۆت كۆزى بار،
ھەر كۆزىگە قارايدىغان تۆت ۋەزىرى بار.
تۆت قوماندان ئاشىق ئىكەن تۆت قىزىغا
ئوتتۇز ئالتە نۆكەرلىرى جەڭگە تەييار؟

178

بىر قۇشۇم بار، بۇ ئۆيىنى ماكان ئەتكەن،
قىز - ئوغۇللار ئۇنىڭ ئۈچۈن خىزمەت ئەتكەن.
قولىغا قەلەم ئالماي خەت يازىدۇ،
كېلىپ تۇرار تۇرلۇك ھەرپ ھەربىر چەتتىن؟

179

بىر ئۆيدە يىگىرمىلا ئادەم تۇرار،
ھەممىسىدىن ئىپار ئەمەس، زەھەر چىقار.
كىمكى ئۇنى دوست تۇتۇشنى ئادەت قىلسا،
ھامان بىر كۈن بىر بالاغا ئۇچرىتار؟

180

بىرىنىڭ بىر ئوغلى، بىر قىزى بار،
بىلىدۇ ئىككىسىنى دۇنيا يۈزى.
يوقلايدۇ ئوغلى كۈننى، قىزى تۈننى،
يۈرگەندە بىلىنمەيدۇ باسقان ئىزى؟

181

بىر ساندۇققا قامالغان سانسىز جانۋار،
ھەربىرىنىڭ بېشىدا ئوخشاش مەڭ بار.
سۈركەپ قويسا يان تەرەپكە بېشىنى،
«ۋاڑ-ۋاڑ» قىپ ئۇ جانۋار ئوت بوپ يانار؟

182

بىر نەرسەم بار، ساندۇق ئوخشاش تۇرار ئۆزى،
ئادەملەرگە ئاڭلىنىدۇ ئېيتقان سۆزى.
تاۋۇشى ئېنىق بولۇپ چىققان بىلەن،
كۆرۈنمەيدۇ باش ـ ئايىغى، ئىككى كۆزى؟

183

بىر كىتابىم بار،
كۈندە ئوقۇيمەن،
ئارانلا بىر بەت.
ئىشخانادا بار،
تاپالمىسام سەت؟

184

بىر ھۈشۈك بار، جېنى يوق،
بىراق ئۆيىنى باقىدۇ.
قايتىپ كېلىپ ئىگىسى،
تۆھۈر قوزۇق قاقىدۇ.
قوزۇقىمۇ خاس ئۇنىڭ،
ئۆزىگىلا ماس ئۇنىڭ،
تاپقىن ئۇنى تېزلىكتە،
رولى چوڭدۇر راست ئۇنىڭ؟

185

بېلى دائىم باغلاقلىق،
تەييار تۇرار خىزمەتكە.
پاكىزلىقنى ياقتۇرار،
ئەجەبمۇ ئۆچ ئەخلەتكە؟

186

بېسىپ قويساڭ چىرقىرار؟
تېپىپ قويساڭ غىرقىرار؟

187

بىر ھويلىدا ئىككى ئۆيلۈك كىشى،
بىرىدە ئاز، بىرىدە كۆپ كىشى.
بىرى ئۆتۈپ، بېرىپ ـ كېلىپ،
ھېساب ـ كىتاب قىلماس نېسى؟

188

بىر قۇشۇم بار قېنى يوق،
قانىتىنىڭ سانى يوق.
ئادەم بىلەن سۆزلىشەر،
ئەقلى بارۇ، جېنى يوق؟

189

بىر بۇقام بار،
بۇقىلارنىڭ پالۋانى،
سۆرەپ ماڭار قىرىق ـ ئەللىك ھارۋىنى،
سىغار ئاڭا بىر شەھەرنىڭ ئادىمى،
تېپىڭلارچۇ، قانداق نەرسە ئۇ قېنى؟

190

بىر بەرگدە بولىدۇ،
سان ـ ساناقسىز مېۋىسى.
يېسەڭ شۇنچە لەززەتلىك،
تىلىنى يارار شىرنىسى؟

191

بىر بېشىدا نەيزىسى،
بىر بېشىدا دوپپىسى.
ئىز چۈشۈرسە نەيزىسى،
ئۆچۈرۈپ ماڭار دوپپىسى؟

192

«بىر» دېگىدىم، ئىككى تاغ ئۇرۇشتى،
«ئىككى» دېگىدىم، يىراق تۇرۇشتى؟

193

بېشى تارغاق،
قۇيرۇقى ئورغاق؟

194

بىر دوستۇم بار دۆگىلەك،
ئۆزى چاققان يۈگۈرۈك.
بىللە ئۇيناپ يۈگۈرۈپ،
مەن ھارىمەن تەرلەپ.
لېكىن دوستۇم ھارمايدۇ،
زادى ئارام ئالمايدۇ؟

195

بىر ئاجايىپ قۇش ھەممىگە تونۇش،
ھاجەت ئەمەستۇر دەرەخقە قونۇش؟

196

بېشى بارۇ، چېچى يوق، كۆزى بارۇ قېشى يوق،
تېز ماڭىدۇ، پۇتى يوق، سۇ بولسىلا قارنى يوق؟

197

ئاجايىپ ئەلچى بار،
پۈتسىز مېڭىپ كېلىدۇ.
قۇلىقىغا سۆزلىگىنىـــ
دېسەڭ ئېلىپ كېتىدۇ؟

بالىلار تېپىشماقلىرى

198

باغقا كىردىم، چىقاي دېسەم شوتا يوق،
گۈلنى ئۈزدۈم، ئۈزگەن يەرنىڭ ئىزى يوق؟

199

باغدا بولايمان،
سۇدا سۈلايمان،
كۆلدە كۈلايمان؟

200

باينىڭ بالىسى تۈلكە تۇماقلىق؟

201

باقسام ـ باقسام مۆڭگۈزى چىقمايدۇ؟

202

بالىسى ئانىسىنى ئۈرىدۇ؟

203

باغلۇالغان ئالا شايى،
ئۆزى تاغنىڭ پادىشاھى؟

204

بوۋاي كەلدى پالتىسز،
كۆرۈك سالدى تاختىسز؟

205

بۇ گىلەم، بۇ بىر گىلەم،
قاقاي دېسەم ئېغىر گىلەم؟

206

بۇ تېرەك، زىلۋا تېرەك،
ئادەم ئاڭا چىقماق كېرەك.
بۇ تېرەككە چىقىشقا،
چۈمۈلدەك ئادەم كېرەك؟

207

بۇقا بويۇنلۇق، چۈن قاناتلىق،
تېپىك ئۇ نېمە، تۆگە ئاياغلىق؟

208

بېشى يوغان قاپاقتەك،
پۇتى ئىنچىكە ساپاقتەك.
ئۈچيى قورسقىنىڭ تېشىدا،
قۇلىقى پۇتىنىڭ ئۈچىدا؟

209

بېلى باغلاقلىق،
تۇلكە تۇماقلىق؟

210

بېلىق سىرتلىق، ئىككى باغرىلىق،
ئالتە پۇتى بار، ئۆچكە مۆڭگۈزلۈك؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈشۈم تاياللايسىز...

211

بىلىم - بىلىم بىلىمات، بېلى سۇنۇق تورۇق ئات،
تاغقا چىقسا تېيىلماس، مۇزدا ماڭسا ئويۇلماس؟

212

بېشىدىن باسقان، كىندىكىدىن ئاسقان؟

213

بېشى سوزۇنچاق، بەللىرى ئۇلاق،
پۇتىنىڭ ئۇچىدا ساماندەك قۇلاق.
قانچە ئويناتساڭ ياڭرىتار قوشاق؟

214

بېشىدا تۇلكە تۇماق

215

بىر ئاندىن يۇز بالا،
يۇزىلىسى بوز بالا؟

216

بىر دەرەختە ئون ئىككى شاخ،
ھەر شاختا ئوتتۇز يوپۇرماق.
يوپۇرماقلارنىڭ بىر تەرىپى قارا، بىر تەرىپى ئاق؟

217

بىر پىيالىدە ئىككى خىل رەڭ،
ئوتنى كۆرسە قاتمىدۇ، دەڭ؟

218

بىر ئات كۆردۈم جېنى يوق،
تومۇرىدا قېنى يوق؟
قاپ بېلىدە قۇيرۇقى،
قۇلقى ھەم بېشى يوق.
قۇچقىدا بۇ ئاتنىڭ،
بوۋاقى ياتار بۇدرۇق؟

219

بۇرۇن ئىدىم گۈل - غۇنچە،
كېيىن بولدۇم بىكارچە؟

220

بىر ياغاچتا قىرىق پۇتاق،
قىرىق پۇتاقتا قىرىق ئۇۋا.
قىرىق ئۇۋىدا قىرىق تۇخۇم،
پىشقاندا سېرىق بولار؟

221

بىر قامچام بار تۇتقىلى بولماس،
بىر ئېشىكىم بار مىنگىلى بولماس؟

222

بىر ئاتىسى، بىر ئانىسى،
نەچچە مىڭلاپ بالىسى؟

223

بىر تال ئارغامچام بار،
يىغسام ـ يىغسام تۇگمەس؟

224

بىر دۆۋدە يەتتە تۆشۈك؟

225

بىر ئۆيگە كىرسەم،
قارىسامۇ قارايدۇ، قارىمسامۇ قارايدۇ؟

226

بىر قارىسام مۇشۇكتەك،
سىنچىلسام مۇشتۇمدەك،
تۆمۈر تىكەن توننى كىيىپ،
ئۆمىلەپ يۈرگەن كىشىدەك؟

227

بىر گۈمبەزنىڭ ئىچىدە مىڭ گۈمبەز؟

228

ۋىڭ ـ ۋىڭ قىلار باتۇرۇم،
گىڭ ـ گىڭ قىلار باتۇرۇم.
شاپىلاق شەھىرگە بېرىپ،
شېھىت بولغان باتۇرۇم؟

229

بىرى چېچىپ،
بىرى ئىچسە،
بىرى ئۆسىدۇ؟

230

بىز، بىز، بىز ئىدۇق،
بىز ئون ئىككى قىز ئىدۇق.
بىر گۈمبەزگە يىغىلدۇق،
تاق ئالدىدا تارالدۇق؟

231

بىز مۇشۇنداق كۆپ ئىدۇق،
ئوتتۇز ئىككى دوست ئىدۇق.
ئىككى تاغقا تىزىلدۇق،
بىر ـ بىرلەپ ئۆزۈلدۇق؟

232

بىرى تۇرار ئۇ چەتتە،
بىرى تۇرار بۇ چەتتە.
ئاۋاز چىقسا قەيەردە،
ئاڭلاپ تۇرار دىققەتتە؟

233

بىرى تۇرار ئۇ چەتتە،
بىرى تۇرار بۇ چەتتە.
ئاۋاز چىقسا قەيەردە،
ئاڭلاپ تۇرار دىققەتتە؟

234

بىر قارا ئارغامچام بار،
بۇ تاغدىن ئۇ تاغقا يېتىدۇ؟

235

بىر ئاننىدىن جىق بالا،
ھەممىسى قىزىل ئالا؟

236

بىر قازاخۇنۇم بار، سەپەر قىلسا كەينىدىن
تەسۋى تارتىدۇ؟

237

بىر قامچام بار، تۇتقىلى بولمايدۇ؟

238

بىر قاپ، قاپ ئىچىدە ئۇن،
ئۇن ئىچىدە تۇۋرۇك؟

239

بىر موزىيىم بار،
بويۇنچىقىنى سۆرەپ يۈرىدۇ؟

240

بىر ئۆيگە كىرسەم، تاز قىز ئولتۇرىدۇ؟

241

بىر رەنا، ئون ئىككى دەنا، ئوتتۇز ئانا،
يىگىرمە تۆت پانا؟

242

بىر سارىيىم بار،
ئىچىدە لەققىدە بايۇەچچىلەر تىزىقلىق؟

243

بىر تېرەكنىڭ بېشىدا بەش شاخ،
ھەر شاخنىڭ ئىچىدە بىردىن تۇخۇم؟

244

بىر تۇپ دەرەخ،
دەرەخ ئۈستىدە بىر مەيدان،
مەيدان ئىچىدە سانسىز ئۆي،
ئۆينىڭ ھەربىرىدە بىردىن ئادەم؟

245

بىر نەرسەم بار بىلمىگەننى بىلدۈرىدۇ،
ئىچىنى ئېچىپ باقساڭ كۆلدۈرىدۇ؟

246

بىر پارچىسى سول ياقتا،
بىر پارچىسى ئوڭ ياقتا.
بىر - بىرسىنى كۆرەلمەي،
ئۆتۈپ كېتەر شۇنداقلا؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

247

بىر يىلنىم بار ئىككى باشلىق؟

248

بىر كۆچۈكۈم بار ئىدى، جېنى يوق،
ئۆيگە ئادەم كىرگۈزمەيدۇ.

249

پاكار - پاكار بويى بار،
يەتتە قەۋەت تونى بار؟

250

پاكار ئاسماندىن قار ياغار؟

251

پەتنۇسى بار، نېنى يوق،
ناخشا ئېيتار، جېنى يوق؟
سىز ئۇنىڭغا غوجايىن؟

252

پىلكى يوق، يېغى يوق،
بېرىدۇ راسا يورۇق.
ئۇزاق جايدىن سىم بىلەن
ئاڭا كېلىدۇ ئوزۇق؟

253

مەن ماڭغاندا ماڭمايدۇ،
ماڭمسامۇ ماڭمايدۇ.
ئۇ بولغاچقا، ھېچكىشى
مەنزىلدىن قالمايدۇ.

254

پۇتى يوق قاچىدۇ، قانىتى يوق ئۇچىدۇ؟

255

پۇتى يەرگە تەگمەس، بېشى ئاسمانغا،
پۇتى ئالتە، بېشى ئىككى، قۇيرۇقى بىر؟

256

پۇتى يوق ماڭىدۇ، تىلى يوق سۆزلەيدۇ.

257

پۇتى ئۇنىڭ ئاچىدەك،
تۇمشۇقىدۇر قايچىدەك.
بېشىدا بار چېچىكى،
بويىندا ھەم لىپچىكى؟

258

پىل - پىل قىلار چېچىكىم،
جىمىرلايدۇ چېچىكىم،
كۆندۈزى ئۇخلۇپلىپ،
كېچىسى ئويىنار چېچىكىم؟

سىز بۇلارنى ئەقىللىق جۇمۇ، چۈشۈم تاياقلايسىز...

259

پىشۇرۇپ يېسەڭ ئاش بولىدۇ،
پىشۇرمىساڭ قۇش بولىدۇ؟

260

تۆپتۆز كەتكەن كوچىدا،
ئۆيلەر ئۇدۇل تۇرىدۇ.
بىر ماشىنا ئۆتسىلا،
ئىككىسى بىر رەت بولىدۇ؟

261

تېنى يەرگە كۆمۈلگەن،
تۇتاشتۇرۇپ بۇلاققا.
تولغاپ قويسا بېشىنى،
تۆكۈرىدۇ يىراققا؟

262

تېشى قارا تۆتقۇلاق،
قورسىقىدۇر بىر بۇلاق.
ئىشتىهانى ئاچىدۇ،
ئۇنىڭدىن چىققان خۇش پۇراق؟

263

تىرىشچانغا بەك ئامراق؟
ھۇرۇنلاردىن بەك يىراق.
دۇلدۇل قىلىپ مىنسىڭىز،
پەرۋاز قىلىپ ئۇچسىز.
يۇلتۇزلارغا كۆچسىز؟

264

تىك ـ تاك، تىك ـ تاك قىلىدۇ،
شاپىلاق يېسە كۈلىدۇ.
تىنىم تاپماي تاختىدا،
ئۇياق ـ بۇياق يۈرىدۇ؟

265

توخۇچىلىك جۇغى يوق،
بىر نەرسە بار جېنى يوق،
تىنىم تاپماس شەيتانەك،
ھۇز ئۈستىدە قىش كۈنى.
تونۇشمىغان كىشىلەر،
بىلمەي تۇتۇپ خۇيىنى،
تەگسە ئەگەر چىشىغا،
سۇندۇرىدۇ پۇتىنى.
بىلمۇالسا خۇيىنى،
ھۇلايىمراق قوزىدىن،
نەگە دېسە چاپىدۇ،
ئايرىلماستىن پۇتىدىن؟

266

تويغانسېرى ئۆرلەيدۇ،
ئاچ قالغاندا پەسلەيدۇ؟

267

تۆت پۇتلۇق بىر خىزمەتكار،
بويى ئادەمدىن پاكار،
پۇتى تۇرۇپ ماڭمايدۇ،
ئۆزى قىمىر قىلمايدۇ.
دۇمبىسى تۇز ئەينەكتەك،
بۇرجەكلىرى جەينەكتەك؟

268

تۆمۈر تۈمشۈقلۇق،
ربزىنكە قورساقلىق،
سولياۋ قاپلاقلىق،
ياندا ساقلاقلىق؟

269

تۇنگە ئامراق، كۈنگە ئۆچ،
ئۇچالمايدۇ كۈندۈزى.
ئەسلىتمدۇ مۇشۇكنى،
پال - پال قىلغان چوك كۆزى؟

270

تالا - تالا بالاچاق،
ئۆزى بەكمۇ يۇمىلاق.
بەدەن تاۋلاش ئىشىدا،
ئەھمىيەتلىك ئويۇنچاق؟

271

تاتلىق غىزا ئەمەس ئۇ،
لېكىن مۇھىم تاماقتىن.
ئاجراتمايدۇ كىشىلەر،
ئۇنى ھەرگىز ھاياتتىن؟

272

تاغدىن تاغقا سەكرەيدۇ،
قار ئۈستىدە بىر كېمە.
يازدا ئۇخلاپ ياتىدۇ،
تېپىكلارچۇ، ئۇ نېمە؟

273

تاقۇر - تۇقۇر، تاقۇچاق،
ئىچىدىكى پاقىرچاق.
ئىككى تۇلۇم ئوزۇقى،
كۆتىدىكى قوزۇقى؟

274

تاغدىن ئېگىز، شۇاقتىن پەس؟

275

تاياق، تاياق ئۈستىدە ئاياق(قاچا مەنسىدە)،
ئاياق ئۈستىدە مايماق؟

276

تام سالماي ئۆگزە ياپتىم؟

277

تام تۆپسىدە يېرىم كۆمەچ؟

278

تارتسا بىر پۈك كەلمەيدۇ،
ساتسا پۇلغا ئالمايدۇ.
دۇنيادا قىممەت؟

279

تاشتىن قاتتىق، ناۋاتتىن تاتلىق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

280

تەپتىم، دەرەخكە چىقتىم.

281

تەپسەم تەۋرىمەس،
كۆمسەم كۆمۈلمەس؟

282

تەڭ، تەڭ، تەڭ كىگىز،
ئوتتۇرىسى بەك ئېگىز؟

283

تەڭ تۇغۇلۇپ، تەڭ ئۆسكەن ئىككى قوشنا،
بىر - بىرىنى كۆرەلمەيدۇ، بۇلار ئەسلا؟

284

تونۇر بېشىدا كۆك ئۆچكە؟

285

تولۇن ئايدەك يۈزى بار،
بىر تال يوغان كۆزى بار.
قۇلىقى گەپ ئاڭلىماس،
ئەمما ئىشقا چارچىماس؟

286

تۆت ئاي، يىگىرمە تۆت يۈلتۈز
(ئاتنىڭ تاقىسى ۋە تاقىغا قاققان مىخ)
تۆت پۇتلۇق، بىزنىڭ يۇرتلۇق؟

287

تۆت تام ئىچىدە يۈز تال چەنزە؟

288

تۆت چاسا ئۆزى، ئاپپاقتۇر يۈزى،
يوقتۇر ھېچ كۆزى، شىرىندۇر سۆزى؟

289

تۆت ئاياغلىق،
تۆمۈر تۈياقلىق.
تۆت پۇتى بار، جېنى يوق،
كىرمەيدىغان ئۆيى يوق؟

290

تۆت قەلەندەر بىر كۆلچەككە سىيدۇ؟

291

تۆت قۇلاق، ئالتە پاچاق،
ئىككى كاللا، بىر قۇيرۇق؟

كىچىك دوست تاپىلامسىز؟

بالىلار تېپىشماقلىرى

292

تۆت پاچاق، ئارىسى بالداق؟

293

تۆت لاپ ـ لاپ، ئەگرى ساپلاپ،
ئىككى دىك ـ دىك، بىر شپ ـ شپ؟

294

تۇغۇلغاندا يېپىشار؟

295

تۇتسا تاش، ياقسا ئوتۇن؟

296

تۇۋى يىغلىغان،
بېشى چېچىلغان؟

297

تۇكۇرىدۇ بېلى مايماق،
تۇكۇرۈكى كېتەر ئۇزاق؟

298

تۇۋى بىر تال، ئۇچى مىڭ تال؟

299

كۆكتە تۇگمەن تاش تۇرىدۇ،
قارىساڭ كۆزۈڭنى قاماشتۇرىدۇ؟

300

تاغ ئۈستىدە تۇرۇپ پۇركۈسە،
ئاغزىدىن چىققان ھور ئالەمنى قاپلايدۇ؟

301

تىرىك كېلىپ ئوينىشىپ،
نان سورايدۇ ئۆلۈكتىن.
ئۆلۈك دەرھال «كاپ» قىلىپ،
جان سورايدۇ تىرىكتىن؟

302

تىرىك ئۆلۈك تۇغىدۇ،
ئۆلۈك تىرىك تۇغىدۇ؟

303

تېشى ئالامەت، ئىچى قىيامەت.

304

تېشى سىرلىق، ئىچى زەھەر؟

305

تېپىشماقۇ تېپىشماق، كاسسىغا يېپىشماق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوڭقۇم تاپالايسىز...

306

تېپىشماقۇ تېپىشماق،
ئات كەينىگە يېپىشماق؟

307

تېشى سىرلاقلىق، ئىچى مخلاقلىق؟

308

تەپتىم، تېرەككە مىندىم.
ئۇ نېمە؟

309

تېنى بەش، جېنى تۆت،
باردۇر ئۇنىڭ يۈز تىرنىقى،
بۇ ئاجايىپ ئىش ئەمەسمۇ،
بەشى بىرىپ تۆتى قايتقىنى؟

310

خوپ ياراشقان تاجسى،
ئېسىل كىمخاب تونى بار.
تاڭ سەھەردە ئاڭلىساڭ،
زەپ چىرايلىق ئۇنى بار؟

311

خىللىرىنىڭ سانى يوق،
شەكلى ئۇنىڭ خۇددى ئوق.
ئاق دېڭىزدا يۈگۈرتسەڭ،
مەزمۇن بىرەر ئوپئوچۇق.
يۈگۈرمەيدۇ غىچىلداپ،
رەڭگى سۇنى ئىچمىسە.
ساڭا يولداش ھەم سىرداش،
ئويلاپ تاپقىن بۇ نېمە؟

312

جېنىمنىڭ جانانسى،
يۈرىكىمنىڭ سەدپارىسى،
بۇ ئادەمنىڭ ئانسى،
مېنىڭ ئانامنىڭ قېينئاتسى؟

313

جېنى يوق بىر جانىۋار ئۇچقاي ھاۋادا،
بولمىغاي ئات ـ تۆگە، پىلدىن ئۇ ياۋا.
يىغا يىغلايدۇ، ئۇنىڭ يوقۇر كۆزى،
سۆز قىلمدۇ، تىلى يوق، باردۇر ئۆزى،
ئول ئاجايىپ ئوينىغايكىم جانى يوق،
خۇش ئاجايىپ كۆلكىسىدۇر ئاغزى يوق؟

314

چىڭ تۇتسىڭىز ئۇزىرايدۇ،
تۇتمىسىڭىز قىسقرايدۇ.
كۆزگىمۇ كۆرۈنمەيدۇ.
سېتىۋالغىلى بولمايدۇ.
تۇتمىسىڭىز سىز ئۇنى،
بولار ئىسراپ ئىنتايىن،
چىڭ تۇتسىڭىز بولىسىز،
بۇ ئالەمگە غوجايىن.

315

چۆرىسى ياغاچ تاختا،
ئوتتۇرىسى ئاق پاختا؟

316

«سۇ!- چۇ!» دېسەم جېنى يوق،
بوغۇزلسام قېنى يوق؟

317

چىشلىرى ئۇستۇن تۇرار،
گۆش بەرسە چىشلەپ تۇرار؟

318

چېچكى يوق مېۋە، تېپىكلارچۇ ئۇ نېمە؟

319

«چىغىر» دا يوق، «يول»دا بار،
«قۇدۇق»تا يوق، «كۆل»دە بار.
«غۇنچە»دە يوق، «گۈل»دە بار،
تېپىپ كەلگىن «چۆل»دە بار؟

320

دادىسى ئەگرى - دونايى،
بالىسى شېرىن - شېكەر،
ئوغلى ھارامزادە،
قىزى شېرىنزادە؟

321

داڭقى داستان بىر قۇش بار،
باتۇرلۇقى ئالامەت.
بۆرە، تۈلكە قاچالماس،
چاڭگىلىدىن سالامەت؟

322

دۇنيادا بىر يۈگۈرۈك بار،
بىرلا كۆزى پارلىغان،
مىڭلاپ كىشى،
سانسىز يۈكنى ئارقىسىغا باغلىغان؟

323

دۇپۇر - دۇپۇر ئات كەلدى،
چېقىپ قاراڭ بەگ كەلدى.
كەينىدىن ئۇچ - تۆت كىشى،
قوناق تېرىپ ئەكەلدى؟

324

دۇنيادا بار بىر نەرسە،
قىممەت ئۆزى ئالتۇندىن.
ئۆتۈپ كەتسە كەلمەيدۇ،
ئارقىغا يېنىپ قايتىدىن؟

325

دۇپدۇگىلەك بىر قۇتا،
ئوتقا سالسام ھۆز تۇتار؟

326

دۇمبىسى ئالدىدا، قورسىقى كەينىدە؟

327

دەيسىز ئۇنى نۇر بۇلاق،
ھارارىتى ئوت ـ يالقۇن.
ھاياتلىققا تايانچى،
كىرپىكلىرى نۇر ـ ئالتۇن.
ئىسسىقلىقتا چېكى يوق،
تېپىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟

328

دەريالاردا بولىدۇ،
تۇرلۇك ـ تۇمەن ئېسىل تاش.
سىز بىلەمسىز ئېيتىڭا،
سۇدا بولماس قانداق تاش؟

329

خۇدايىمنىڭ بۇيرۇقى،
دۇمبىسىدە قۇيرۇقى؟

330

جېنى يوق سۆزلەيدۇ؟

331

جېنى يوق ماڭىدۇ مەنزىلسىزى،
چىقالماي چەمبەرسىمان ئايلانمىدىن.
ھەممىمىز بەكمۇ موھتاج ئۇ نەرسىگە،
كۆپ كۆرگەن، قول ۋە ئۆي، قوللانمىدىن؟

332

جىرىڭ ـ جىرىڭ،
ئىلدام كېلىڭ.
يىراقتىن تۇرۇپ،
سۆزلىشىپ ئېلىڭ؟

333

جېنى ياتسىلا تۇپراقتا،
سەمرىيدۇ بارغانچە.
قېرىغاندا يۇزى تاتۇق،
تاتلىقلىقتا قەنتتىن ئارتۇق؟

334

دەرەخ بېشىدىن تاشلىسا سۇنماس،
كۆۋرۈك ئۈستىدىن تاشلىسا سۇنار؟

335

دۇنيادا نېمە قاتتىق؟

336

دۇنيادا نېمە يۇگۇرۈك؟

337

ساندۇقى بار، يېپى بار،
ئۆزى تۇرار جىمغىنا.
بۇراپ قويساڭ جىرىڭلار،
سېنىڭ بىلەن سۆزلىشەر؟

338

سورىساڭلار جېنى يوق،
جېنى بارىدىن تېز ئۇچار؟

339

سومكىدا بار كەپتىرىم،
قاناتلىرى ئەجەب كۆپ.
رەڭگىرويى ئوخشاشماس،
تومۇرلىرى قىزىل ـ كۆك؟

340

سوزۇنچاق ھەم ئىنچىكە،
بىر تال كېچىك تاياقچە.
قارا ئۇچەي ئىچىدە،
ئىشلەيدۇ كۈندۈز ـ كېچە؟

341

سوغۇق بولسا مەي باغلاپ،
ئەجەب تاتلىق پىشىدۇ.

ئىسسىق بولسا ساپاقتىن،
يەرگە ئېرىپ چۈشىدۇ؟

342

سۇنى كۆرسە تىنمىسىز،
ھايۋان ئىچىدە تىلسىز.
ئالتۇن تەڭگە شىرىنلىك،
مېۋە ئىچىدە گۈلسىز.
ئىككىسىنىڭ قەدىرىنى،
يەپ باقسىڭىز بىلسىز؟

343

سىرلىغاندەك قىپقىزىلدۇر، بۇرنى ئۇچلۇق،
ئاچچىقى جاللاتچە باردۇر، يۈزى قورۇق.
قورسىقىنى يارغان چاغدا كۆرىسىز،
ئىچىدىكى بالىلىرىنىڭ سانى يوق؟

344

سېرىق چاپان كىيگىنى،
گۈل ـ گىياھتۇر يېمىكى.
تەنگە داۋا پوقى بار،
لېكىن ئۆيى بەكمۇ تار؟

345

سېپى زەھەر، يېشى ئوت،
چىقار ئۇندىن سېسىق دۇت.
ساغلام بەدەن بولالماس،
كىمكى قىلسا ئۇنى دوست؟

346

ساندۇقۇمدا جىق ئوق،
ئەتىسى قويسام بىرى يوق؟

347

سەللىلىك مەزىناخۇنۇم،
ئالا ـ چىپار قۇشناچىم،
تاپسا ھالال يەپتۇ،
تاپالمىسا ھارام؟

348

ساما سالار ساماما،
ئۆيى بولسا كامارما.
شەپە بېرىپ يامغۇرمۇ،
ۋىچىرلىشار ھاۋادا؟

349

سۇغا سالساڭ چۆكمەيدۇ،
ئوتقا سالساڭ كۆيمەيدۇ.
يەرگە كۆمسەڭ چىرىمايدۇ،
تېپىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟

350

ساڭا توغرا بولسامەن،
پىخلدايسەن ـــ كۈلسەن،
ماڭا توغرا بولساڭ سەن،
مەنمۇ كۈلۈپ قويىمەن.
سەل نېرىغا كەتسەملا،
قەيەرگىدۇر مۆكسەن؟

351

سەپىە ـ سەپىەڭ سېپى بار،
بۇرنى پۇچۇق تىلىقلىق،
كىندىكىگە ئىلىقلىق،
قورسىقىدا لىپمۇلىق،
قىزىل ياقۇت تىزىقلىق؟

352

سەندە باردۇر، مەندە باردۇر،
ئادەمدە يوق،
ھەر كىشىدە بولسا باردۇر،
ئالەمدە يوق؟

353

سەمرىسە سەكرىشى كۆپ،
ئورۇقلىسا يېتىشى كۆپ؟

354

سىرتى بالام ئىچكىرى،
ساقاللىرى تاشقىرى؟

355

سوقا چۆگۈنۈمنىڭ ئىچى تاتلىق؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

356

سوكۇلدايدۇ سوكى يوق،
دوكۇلدايدۇ دوكى يوق،
تېرىسى قېلىن، تۈكى يوق؟

357

سۇغا كىرسە بىر بولار،
سۇدىن چىقسا مىڭ بولار؟

358

سۇدا ئۇزگەندە يايرايدۇ تېنى،
سۇدىن ئايرىلسا قالمايدۇ جېنى؟

359

سۇغا سالساڭ سۇ بولۇر،
ئوتقا سالساڭ مۇز بولۇر؟

360

سېرىق چاپان كىيگەنلەر،
ھاۋالاردا ئۇچقانلار؟

361

«سەن»دە بىرلا
«مەن»دە بىرلا
ئىستىسىم «ئالەم»دە يوق،
«شام»غا بېرىپ ئۇچنى تاپتىم،
«مىسىر»غا كەلسەم بىرىمۇ يوق.

362

شامال چىقسا ئاسماندا،
ئۇيان - بۇيان ئۇچىدۇ.
ئۇچىيى تۇرغاچ تېشىدا،
تارتسا ئاستا كېلىدۇ.
بالىلارنىڭ ئامرىقى،
باش ئەتىياز بايرىقى؟

363

شاراقلايدۇ شامالدا،
بىر - بىرىگە ئۇرۇلۇپ.
سۇ ئىچكەندە قايتىدىن،
سەپ تۇزىدۇ تىك بولۇپ؟

364

شامالدىمۇ دولقۇنسىز،
تامدا بىر دەريا بار،
سۇيى قىش كۈنلىرى ئاز،
يازدا كۆپ بولۇر؟

365

شەكلى ھەر خىل، چىشى كۆپ،
ياغاچ بىلەن ئىشى كۆپ.
تېپىشلارچۇ، ئۇ نېمە،
ئۇنى كۆرگەن كىشى كۆپ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈشۈم تاياقلايسىز...

366

شېكەر دېسەم تاتلىق ئەمەس،
ئاق تۇز دېسەم ئاچچىق ئەمەس.
قىشتا كۆكتىن چۈشىدۇ،
يازدا كۆزگە كۆرۈنمەيدۇ؟

367

شاپىلاقلىسام شاتىراقلايدۇ.

368

شەھرى بار، ئادىمى يوق،
دېڭىزى بار، سۇيى يوق؟

369

شېخى تۆمۈر، يوپۇرمىقى كۈمۈش،
مېۋىسى ئالتۇن؟

370

شىر ـ شىر ئېتەر، جىلغىدىن ئۆتەر،
داۋانغا كەلسە ئاستىدىن ئۆتەر؟

371

قامىلىپ بىر سارايغا ئەسكەر ياتقان،
سىرتقا چىققانلىرى مىلتىق ئاتقان؟

372

قوزغالماي بىر ئورۇندا قاراپ تۇرار،
ئادەمنىڭ ھاجىتىنى ماراپ تۇرار.
قانچىلىك جەبىر كۆرسە سەۋر قىلىپ،
يەنىمۇ كۆپەيمەكنى تەلەپ قىلار؟

373

قولغا قوندى جانسىز كەپتەر،
قانات يايدى يېرىم چەمبەر،
ھۈزۈر بەردى ئاققاندا تەر؟

374

قولۇڭدىكى ئون ئۈزۈك،
پاكىز تۈتساڭ بەك سۈزۈك.
كىسەل قىلار بىراق ئۇ،
بولسا مەينەت، كىر، ئۆسۈك.
ئويلاپ تېپىڭ ھەم ئۇنى،
قانداق تۇتقان بەك تۈزۈك؟

375

قولدا تۇتساڭ كۆرۈنمەس،
ئېچىپ ئالساڭ تۇگىمەس.
بارلىق جاھان بايلىقى،
راسەتلەرنىڭ يايلىقى؟

376

قوش ئەينەك، چىنە ئەمەس، تۆمۈر ئەمەس،
بۇزۇلسا ئۇنى تۈزەش مۇمكىن ئەمەس.

ئۆزلۈكىدىن ئېچىلىپ ھەم يېپىلىدۇ،
گۆھەردىن قىممەت نەرسە، ئەرزان ئەمەس؟

377

قارىغاندا تىكىلىپ كۆزۈك تېلىپ قالىدۇ،
تارتىپ قويساك يېپىنى ھەتتا ئۆچۈپ قالىدۇ.
قېنى، كىچىك دوستلىرىم، بۇنى كىم تېز تاپىدۇ؟

378

قاتمۇقات كۆڭلىكى بار،
ئاستىدا بىر تۇغمىسى بار؟

379

قاپقارا بىر جانىۋار،
ئۆزى كىچىك، ئۇچىدۇ.
يازدا ئۇيناپ قىشلىقىـــ
ئىسسىق ياققا كۆچىدۇ؟

380

قولى يوق، كەكە تۇتمايدۇ،
ئۆڭ سېلىشقا ئۇستا ئۇ؟

381

قورسىقىدا نومۇرى،
ئۇزۇن سىمدۇر تومۇرى،
بۇراپ قويساك نومۇرنى،
يېقىن قىلار يىراقنى.
سۆزلىشىسەن قولۇڭغا ئېلىپ تۆمۇر قۇلاقنى؟

382

قومۇش ئۈچى قىلتىرىق،
ئۇنى تېپىڭ، دىلبىرىم،
يىڭنە ئۇچى يالتىراق،
ئۇنى تېپىڭ، دىلبىرىم.
سىپىق كۆلدە ئىت يۈرەر،
ئۇنى تېپىڭ، دىلبىرىم،
تاقۇر - تۇقۇر تەختىراۋان،
ئۇنى تېپىڭ، دىلبىرىم،
ئىچىدىكى مېھرىبان،
ئۇنى تېپىڭ، دىلبىرىم؟

383

قولۇمدا ئۆسكەن بىر تۇپ گۈلۈم بار،
يامغۇر ياغسا ئېچىلىپ كېتىدۇ؟

384

قول بىلەن تۇتۇپ بولماس،
كۆز بىلەن كۆرۈپ بولماس.
كىچىكىدە دەرەخ لىڭشىتار،
چوڭايغاندا ئۇنى يېقىتار؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

385

قۇرۇقلۇقتا هەم سۇدا،
ياشىيالايدۇ ئۆلمەستىن.
كەچ بولغاندا سازلىقتا
ناخشا ئېيتار تىنماستىن؟

386

قېلىنغىنا بىر كىتاب،
يىل بېشىدا ئېسىلغان.
ئۆتۈپ كەتسە ھەر كۈنى،
بىر ۋاراقى يىرتىلغان.
يىل ئاخىر كەلگەندە،
ھېچنېمىسى قالمىغان؟

387

قېشى قارا، يۈزى ئاق،
ساڭا ياردۇر هەممە ۋاق.
چاقنىتىدۇ دىلىڭدا،
ئۆچمەيدىغان نۇر چىراغ؟

388

قىزىل رەڭلىك بىر قۇتا،
ئىس چىقرار بۇرنىدا.
ئارقىسىدا قوللىرى،
كىرەر يەرنىڭ باغرىغا؟

389

قىسۇالغان بېشىغا
يوغانغىنا قىزىلگۈل.
ئۇستىدىكى كىيىمى
كۆرۈنىدۇ خىلمۇخىل.
تاڭ سەھەردە ئويغىنىپ
ناخشا ئېيتىپ چىللىغان.
بالدۇر قوپۇپ كېتىشكە
كىشىلەرنى قىستىغان؟

390

قىشتا ھۆرمەت تاپىدۇ،
يازدا خارلىنىپ ياتىدۇ؟

391

قاتار ـ قاتار چىت قويدۇم،
جەرەن ئاتنى بوش قويدۇم؟

392

قارا ئىنەك قاراپ تۇرار،
قىزىل ئىنەك يالاپ تۇرار؟

393

قارا غوجىكام ئاتتىن چۈشتى،
بالىلىرى ئولاشتى؟

394

قاراڭغۇ ئۆيدە ئېشەك ھاڭرايدۇ؟

395

قاپقارا بىر يۇمىلاق،
گۈڭگۈسى ئۇزۇن تاياق؟

396

قاپ چۈشتى، قاپلاپ چۈشتى،
قاپنىڭ ئاغزى بوغۇلۇپ چۈشتى؟

397

قارا ئاتنى قاڭتۇرۇپ قويدۇم،
قارا جۇۋىنى بۆكتۈرۈپ قويدۇم؟

398

قارا ئۆكۈز يەپ تويمايدۇ،
قۇيرۇقى ئاسمانغا قارايدۇ؟

399

قارا كۈچۈك ئوتنى پىرقىرايدۇ،
ئوت ئۇنىڭدىن قورقۇپ چىرقىرايدۇ؟

400

قولى يوق، پۇتى يوق،
ئۆزى سۈرەن سالىدۇ؟

402

قورسىقى توق، كۆلەڭگىسى يوق؟

403

قولى يوق، پۇتى يوق، سۈرەت سىزىدۇ؟

404

قورسىقى سۇ، يۈرىكى ئوت؟

405

قورسىقىدا بار، يېنىدا يوق؟

406

قۇرۇق شاخقا قۇرغۇي قونماس؟

407

قۇتا، قۇتا ئىچىدە تۆگە پۇتى؟

408

قۇيرۇقى ئېشىكلىك،
بۇرنى تېشىكلىك

409

قېنى بار، جېنى يوق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈقۇم تاپالايسىز...

410

قىر بېشىدا قىزىل خوراز ئولتۇرار؟

411

قىزىل كالا يېتىپ قاپتۇ،
قارا كالا كېتىپ قاپتۇ؟

412

غىلدىر ـ غىلدىر غىلدىرلاپ،
بىر جايدىلا ماڭمىدۇ.
رەخت ئۈستىگە ئەگرى ـ تۈز،
نۇرغۇن ئىزلار سالىدۇ؟

413

كېچىككىنە قۇتىدا،
كۆردۈم مەن بىر جانۋار.
بۇ جانۋارغا ھەيرانمەن،
جېنى يوققۇ، خۇيى بار،
ئايلاندۇرۇپ بېشىنى،
قاراتسا ماڭمۇ ھەر ياققا.
جاھىللىقى بەك قاتتىق،
قارىۋالار بىر باغقا.
تاغۇ تاش، چۆل ـ دېڭىزدا،
سەپەر قىلساڭ كېرەكلىك.
شۇنىڭ بىلەن ئاداشماي،
ماڭالايسەن يۈرەكلىك؟

414

كېچىسى يوپيورۇق،
كۈندۈزى قۇپقۇرۇق؟

415

كىيىملىرى رەڭگارەڭ،
مېڭىشلىرى سۆلەتلىك.
سوقۇشقانىنى كۆرسىڭىز،
دەيسىز: ئەجەب يۈرەكلىك.
ئۆزىنى شاھتەك تۇتسىمۇ،
يۈرگەن يېرى ئەخلەتلىك؟

416

كېچىلىرى دائىما،
كىرىۋالار ئىچىمگە،
ئاش ئوغرىلاپ قاچقانىنى،
ئۇچرىتىدۇ زەربىگە؟

417

كىچىك ـ كىچىك چىرايلىق،
گۈللۈك قەغەز تۈگۈنچە.
ئاچساڭ چىقار ئىچىدىن،
تاتلىق، شېرىن ئۈزۈمچە؟

418

كېچىككىنە سومكىغا،
سالسام مۇھىم سۆزۈمنى.

يىراق يۇرتقا تېگىپتۇ،
يۇمۇپ ئاچسام كۆزۈمنى؟

419

كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزدىن،
كۆككە ئۇچۇپ بارىدۇ.
كۆكتىن قايتىپ چۈشكەندە،
ھەممە گىياھ قانىدۇ؟

420

كۆكتە پاختا لەيلەيدۇ،
گاھ چۈشىدۇ، ئۆرلەيدۇ.
ئۆز شەكلىنى ئۆزگەرتسە،
ئېتىز ـ باغلار كۆكلەيدۇ؟

421

كۆز ئېچىپ كۆرەلمەيسىز،
قول سۈنۈپ تۇتالمايسىز.
سىز ئۇنىڭدىن ئايرىلىپ،
بىر مىنۇت ياشالمايسىز؟

422

كۈندۈزى كۈنگە قاراپ،
ئاخشىمى ئايغا باقار،
پەرۋىش قىلىپ ئۆستۈرسەك
مايلىرى سۈدەك ئاقار؟

423

كېچە ـ كۈندۈز تىنمايدۇ،
توختىماستىن سانايدۇ.
ئۆمۈر بويى سانىسا،
ئون ئىككىدىن ئاشمايدۇ؟

424

كەل ـ كەل دېسەم كەلمەيدۇ،
كەلمە دېسەم كېلىدۇ؟

425

كۆك تاغ، ئالتۇن مىخ؟

426

كۆل بويىدا قارا قومۇش؟

427

كۆك ئۆچكەم كېپەك قۇسىدۇ؟

428

كۆك مۇشۇك، يېنى تۆشۈك؟

429

كۆمسەم كۆمۈلمەس،
تەپسەم تەۋرىمەس.

ماڭسام ماڭمدۇ،
تۇرسام تۇرمدۇ؟

430

كۆڭلىكى ئاق شايە،
بەلبېغى كۆك تاۋار.
بۆكى سېرىق دۇخاۋا،
يۈزى يالپاق، ئۇ نېمە؟

431

كۆزۈم يوقۇقلۇق،
تېنىم ھەركەتسىز.
لېكىن كۆرگىنىم،
ھەر خىل ۋە سانسىز؟

432

كۆردۈم يوغان قورساقلىق،
ئاجايىپ جانۋار.
كىندىكىنىڭ سىرتىدا،
چىرايلىق بىر تاجى بار.
سېرىق كىيىم كىيىپتۇ،
يۈرىكىدە ئوت يانار.

433

كۈندۈزى بىكار،
كېچىسى چاكار؟

434

كۈندۈزى كېتەر ئەگلىكىم،
ئاخشىمى كېلەر لەگلىكىم؟

435

كۈندۈزى تورۇك ـ تورۇك،
كېچىسى بۇلۇڭ ـ سۇرۇك؟

436

كۈندۈزى غاچ ـ غاچ،
كېچىسى قارنى ئاچ؟

437

كۈندۈزى غىچىرلايدۇ،
ئاخشىمى مىدىرلىيالمايدۇ؟

438

كۈننى كۆرسە ئۆلىدۇ،
ئايىنى كۆرسە كۆلىدۇ؟

439

كۈندۈزى ماك ـ ماك،
كېچىسى تورۇك ـ تورۇك؟

بالىلار تېپىشماقلىرى

440

كېچىلىرى قىلار چىر ـ چىر،
ئوتلاقلارغا ئاپەت ئۇ بىر؟

441

كېچىلەردە ئۇچالايدۇ،
چاشقانلارنى تۇتالايدۇ؟

442

دۇگلەك تېنى،
چاپىنى قىزىل.
قوندۇرساڭ قولغا،
ئۇچىدۇ ئېسىل؟

443

بىر قۇش بار ئىكەن،
ماكانى دېڭىز.
بېلىق تۇتىدۇ،
تۇمشۇقى بېگىز؟

444

بىر ھاشارات،
ئۇچۇپ يۈرگەن.
بەزى چاغدا كۆزگە كىرگەن؟

445

تۆگە باشلىق،
بىر قۇش بار ئىكەن.
يۈرگۈرسە ئاتنى،
يەتكۈزمىگەن؟

446

كەپتەرچىلىك
بىر قۇش بار ئىكەن،
كەپتەرلەرنى
تۇتۇپ يەر ئىكەن؟

447

ئەركىكى بار،
گۆشلۈك ساقال.
ئورغاچسى،
سىيدام دۇقال؟

448

بىر ھايۋان بار،
پۇتى قىرىق.
تونۇۋالغىن،
رەڭگى سېرىق؟

449

كۆك يىپ بىلەن باغلاقلىق،
يول ـ يول ئالا سىرلاقلىق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

450

كىرىدۇ، چىقىدۇ، توختىمايدۇ،
ئوقۇيدۇ غەزەل، توقۇيدۇ غەلۋىر؟

451

كېچىسى ئاغچا، كۈندۈزى غالچا؟

452

كىچىككىنە پىننىاس،
ئالەمنى كېزىپ تىنماس؟

453

كىچىككىنە يۇمىلاق،
ئىچىدە كۆپ قۇمىلاق؟

454

كىچىككىنە ئاق قازىنىم،
چىقار ئىككى خىل تامىقىم؟

455

كىچىككىنە ھۇجرام بار،
ئىچىدە لىق سەللىلىك ئاخۇن؟

456

كىچىككىنە كەكىچىقىم قارا جاڭگالنى كېزەر؟

457

كىچىككىنە موزايچىقىم يۇمىلاق سەمرىيدۇ؟

458

كىچىككىنە بويى بار،
خوخا ـ تىكەن تونى بار؟

459

كىچىككىنە ئىككى ھۇڭگۇزى،
چوڭايغاندا يوقىلار ئۆزى.
يىگىرمىگە يەتكەندە،
يەنە چىقار شۇ ھۇڭگۇزى؟

460

كىچىككىنە جانىۋار غىك ـ غىك قىلىدۇ،
ئاخشاملىرى بەدەننى يېغىر قىلىدۇ؟

461

كىچىك كۆلگە سۇ قۇيسام،
ھۇز توڭلاپتۇ قىزدۇرسام؟

462

گاھ ئۇستەلدە، گاھ تامدا،
گاھ بىلەكتە، گاھ ياندا.
چىكىلدايدۇ يېقىملىق،
كېرەك ئۇ ھەرقاچاندا؟

463

گۈل تېگىدە ــ كۆلەڭگىدە ناخشىچى،
سەھەر تۇتۇپ تىكىشاپ كۆرسەك،
خۇش ياقىدۇ ناخشىسى؟

464

گىلەمنىڭ رەڭگى ئوخشاش تونلىرى بار،
بەكمۇ ھەيۋەت، قورقۇنچلۇق ئۇنلىرى بار،
ئۇزۇن بۇرۇت، نەپىس قۇيرۇق، قىسقا قۇلاق،
جاندارغا خەۋپ سالمىغان بىر يېرى بار؟

465

گۈلدىن ـ گۈلگە قونىدۇ،
ئۆزى بەكمۇ تۇراقسىز.
گۈلگە ئوخشاش چىپىرسى،
گۈلدەك دېسە پۇراقسىز؟

466

گۈلدۈرلەيدۇ، پالاقلايدۇ،
دان چوقۇيدۇ، يېمەيدۇ؟

467

گۈمبەز ئوخشاش بىر ئايۇان،
ئىچىدە بار بىر يىلان.
ئۆزى سۇغا چۆكۈكلۈك،
ئاغزىدا ئوت چىشلەكلىك؟

468

گۈلدۈرى بار، يامغۇرى يوق،
قار يېغىپتۇ، سوغۇقى يوق؟

469

گۈل بېسىپتۇ كەشتىچى،
يىگىنە ۋە يېپسىز.
تۇتسام ئۇنى ئاۋايلاپ،
يىرتىلدى بەك تېز؟

470

گۈل ئارىسىدا ئاجايىپ سىرىق،
بېشىدا تەخسە، قورسىقىدا تىرىق؟

471

لاپ ـ لاپ ماڭغان، لاپ ماڭغان،
كەمپۈت بەرسە كاپ سالغان؟

472

لم سالماي ئۆي ياپتىم؟

473

مېڭىپ ـ مېڭىپ تىنمايدۇ،
ھېرىشنىمۇ بىلمەيدۇ.
بارىدىغان جايىغا،
زادىلا يېتەلمەيدۇ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

474

مېنىڭ تۆمۈر تايچىقىم،
ئوت ـ چۆپ بىلەن كارى يوق.
ئىككى پۇتى دوملاق،
ئايلىنىدۇ يۇملاپ.
توختاپ قالسا مېڭىشتىن،
تۇرالمايدۇ ئورنىدا.
مىنۇتالسام ئۇستىگە،
چېپىپ چىقار كوچىغا؟

475

ماڭار دېسەڭ پۇتى يوق،
تۇتار دېسەڭ قولى يوق.
ئاڭا مەلۇم ھەممە يەر،
تاپمايدىغان ئۆيى يوق؟

476

مىدىرلىساڭ مىدىرلايدۇ،
گەر توختىساڭ توختايدۇ.
تۇتۇۋالاي دېسەڭمۇ،
ساڭا تۇتۇق بەرمەيدۇ؟

477

ماموقىتەك يۇمشاق،
شېكەردەك ئاپپاق.
قىشتا يەرنى باسىدۇ،
يازدا سايغا قاچىدۇ؟

478

ماڭىدۇ، ماڭىدۇ، قىردىن ئاشمايدۇ؟

479

مەن بۇ ياقتىن باراي،
سەن ئۇياقتىن كەل.
قارا جىرانىڭ ئاغزىدا ئۇچرىشايلى؟

480

مۇزغا قوناق چاچتىم؟

481

مېڭىشى شامال، يېتىشى ئازگال؟

482

مېنىڭ بىر ئالا ئارغامچام بار،
ئۇ تاغدىن بۇ تاغقا يېتىدۇ؟

483

مېڭىپ ـ مېڭىپ بىر يەرگە بېرىپ،
ئاغزىنى ئېچىپ قالىدۇ؟

484

مېڭىپ ـ مېڭىپ بىر يەرگە بېرىپ،
تامغا تۆلىنىپ قالىدۇ؟

485

مىڭدىن كۆپتۇر چېچىكى،
ئىككى تاللا يوپۇرمىقى؟

486

مىڭ قوينى بىر چۆنقتا ھەيدەيدۇ؟

487

مىڭ تال ئۇچەي،
بىر تال قوۋۇرغا؟

488

مېنىڭدە بار، سەندە يوق،
جېنىمدا بار، تەندە يوق.
ئالەمدە بار، ئايدا يوق،
ئاسماندا بار، يەردە يوق؟

489

نۆۋەتلىشىپ يۈگۈردۇ،
بۇ جاھاندا يەتتە ئات؟
بېسىپ ئۆتەر توختىماي،
بولسىمۇ تاغ قاتمۇقات؟

490

ھاپ دەپ تاپالماس،
سودىگەر ساتالماس؟

491

ھارۋىدىن ئاق سەللە چۈشتى؟

492

«ھاھ» دېسەم «ھاھ» دەيدۇ،
بالىلار ھەيران «پاھ» دەيدۇ؟

493

ھەر تۈرلۈك، ئوتتۇرا بويلۇق، ئۇزۇن قۇلاق،
ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسى يۈك توشۇماق.
ئايىغى يېرىق ئەمەس، پۇتۇن تۇياق؟

494

ھەر خىل رەڭدە تونى بار،
پۇت - قولى يوق، بۇرنى بار؟

495

ھەممىگە تون تىكمەن،
ئۆزۈم يالىڭاچ؟

496

ھولۇ - ھولۇ، ھولۇمەت،
ئىچى قىزىل قىيامەت.
ھۆل كىرىپ، قۇرۇق چىقار،
يا، مۇستاپا مۇھەممەد؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

497

ھېچكىم كىرمىگەن جەڭگە،
بىر يالڭاچ كىرىپتۇ؟

498

ھڭگايغانغا دىڭگايغان؟

499

ئوتنى كۆرسە روھلنار،
دىلى ئوندا زوقلنار.
نۇر ئىشقىدا سەرسانە،
قانداق جان ئۇ مەردانە؟

500

ئول ئاجايىپ بىرنېمدۇر،
باردۇر ئۇنىڭ تۆت پۇتى.
ياردىشىدۇ ئۇنىڭغا،
سەپ ـ سەپ تۇرغان بۇرۇتى.
ئەركىلەتسەك بىز ئۇنى،
زېرىكمەستىن ئويناىدۇ.
كېچە ـ كۈندۈز دېمەستىن،
ئوزۇق ـ تۈلۈك قوغدايدۇ؟

501

ئون بەش كېچە كۆرسەتسە يورۇق يۈزىنى،
ئون بەش كېچە كۆرسەتمەس سىزگە ئۆزىنى؟

502

ئوق تەگسە تۆشۈك قالماس،
تىغ تەگسە ئىزى قالماس.
بولقا بىلەن يانجىپ بولماس،
جاندار ئاڭا زادى قانماس.

503

ئوتتۇز ئىككى ئاغىنە
بىر كېمىدە ياشايدۇ.
ئىشقا چۈشسە ياندىشىپ،
بىللە كۈرەش باشلايدۇ؟

504

ئوتتا يانماس، سۇدا چۆكمەس؟

505

قۇۋۇرغىسى ئون سەككىز،
بىر بويۇنغا تۇتاشقان؟

506

ئوچاق بېشىدا مۇشۇك ئولتۇرىدۇ؟

507

ئول نېمدۇر ئادىمگە
قىش ـ ياز لازىم ئىمىش.
بېشى بىردۇر، بېلى ئالتە،
قۇيرۇقى تۆت يۇز ئىمىش.

508

ئۇزۇندىن - ئۇزۇن،
ھاۋاغا تۇزاق؟

509

ئۇزۇن قۇلاق، قىزىل كۆز،
يېرىق كالپۇك، ئۆزى شاش.
كەينى ئېگىز، ئالدى پەس،
كىيگەن يۇمشاق ئۇستىباۋاش؟

510

ئۇزۇن قۇيرۇق، چوڭقۇر قۇدۇق،
ئاپپاق يەردە قارا ئۇرۇق؟

511

ئۇستىدىن مۆلدۈر ياغار، ئاستىدىن قار؟

512

ئۇ كاچىتىمغا ئۇرىدۇ،
بۇ كاچىتىمغا ئۇرىدۇ.
مەن ھېچ گۇناھ قىلمىسام،
مېنى نېمىشقا ئۇرىدۇ؟

513

ئۇ نېمىدۇر جېنى يوق،
بېشىنى كەسسە قېنى يوق.

ھاجەت چۈشكەن كىشىگە،
ئەمرىنى تۇتماي چارە يوق؟

514

ئۇزۇن ئارغامچىنىڭ كۆلەڭگىسى يوق؟

515

ئۇزۇن كەتكەن بىر كېمىر،
تۆگىلۈكى مىجىر - مىجىر.
ئايىغىدا گۈل ئېچىلۇر،
بېشى شورتاڭلىق ئېدىر؟

516

ئۇزۇن - ئۇزۇن ئىز كېلىدۇ،
ئۇزۇن بويلۇق قىز كېلىدۇ.
قاسراقلىرىنى پارقىرىتىپ،
ماڭلايلىرىنى يالتىرىتىپ؟

517

ئۆيىگە قايتمايدىغان
مېھمان كۈندە كېلىدۇ.
تاپقىلى بولمايدىغان،
يېڭىلىق ئېيتىپ بېرىدۇ؟

518

ئۆزى ئورۇپ، ئۆزى تېپەر،
بۇراپ قويساڭ مېڭىپ كېتەر.
بىر دەمنىڭ ئىچىدىلا،
كۆز يەتمەس يەرگە يېتەر؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

519

ئۆردەك ئەمەس، غاز ئەمەس،
بېلىق ئەمەس سۇدىكى.
سۇدا ئەركىن ئۈزىدۇ،
يەيدۇ كۆمۈر ھەمدە ماي،
جاۋاب بېرىڭ سورىماي؟

520

ئۆزى ئىلمەك ھاسسەك،
يەلپۈگۈچ بار بېشىدا.
نۇرغۇن تۈۋرۈك تىكلەكلىك،
ئۇنىڭ بويى قېشىدا؟

521

ئۆزى قارا، يورغا تاي،
لېكىن زادى كىشنىمەس.
بەللىرى نازۇك قىلدەك،
بېدە ـ سامان چىشلىمەس؟

522

ئۆزى سەگەك ۋە يۈگۈرۈك،
بەكمۇ ئاسان سېزىدۇ.
كۆزنى يۇمۇپ ـ ئاچقۇچە،
جاھاننى بىر كېزىدۇ.
ئۇنى ياخشى ئىشلەتسەڭ،
كۆپلەپ ھوسۇل بېرىدۇ؟

523

ئۆيى ئانچە چوڭ ئەمەس،
تولغان كۈمۈش، زەر يېپتا.
كۆرۈنمەيدۇ بىر كىممۇ،
ياڭراق ئەمما شوخ ناخشا؟

524

ئۆزى دۈگىلەك، تىكىنى بار،
چۈمۈلىدىن داد دەيدۇ.
يىلاننى كۆرسە تۈگۈلۈپ،
قۇيرۇقىدىن ھاپ دەيدۇ؟

525

ئۆزى تولغان ئايدەك،
قورساق سالغان بايدەك.
لازا، سىركە، سامساقتىن،
گىرىم قويار يۈزىگە،
ئەگەر ئۇلار بولمىسا،
تېتىقسىزلا بىر نېمە؟

526

ئۆزى مۈشتەك، تېنى تاشتەك،
پوستقا تۇرىدۇ جەڭگىۋار ياشتەك؟

527

ئۆزى كىچىك بىر نەرسە،
يەرگە چۈشسە كۆرۈنمەس.

ئۇنىڭ قىلغان ئىشلىرى،
ھەممىمىزدە يوق ئەمەس؟

528

ئۆزى چاققان، بىرلا كۆزى بار،
بىر جۇپ تەخسە ئۇنىڭ ئىچىدە.
دۇمبىسىنى بېسىپ قويساڭ،
يول باشلايدۇ قاراڭغۇ كېچىدە؟

529

ئۆزى كۆپكۆك لەئەلدەك،
مونچاق - مونچاق ئېسىلغان.
يەنە ئۇنىڭ ئىچىگە،
نەۋرىلىرى قېتىلغان؟

530

ئۆزى سارغۇچ ئۇزۇنچاق،
بۇرۇنلىرى دىڭگايغان.
ئېچىپ كۆرسەڭ ئىچىنى،
ئالتۇن مىخقا لىق تولغان؟

531

ئۆزى خۇددى يىلاندەك،
رەڭگى ئۇنىڭ چىلاندەك.
بىزگە پايدا يەتكۈزەر،
يەر ئاغدۇرۇپ دېھقاندەك؟

532

ئۇچقاندا ناخشا ئېيتىدۇ،
قونغاندا يەرنى قازىدۇ.
رەڭگى ئۇنىڭ قاپقارا،
بۇنى كىم تېز تاپىدۇ؟

533

ئۇزۇن، ئۇزۇن، ئۇزۇن يول،
چېتىگە يەتكەن بارمىكىن؟
ئاستى تېرەن قىيان سۇ،
تۇڭىگە يەتكەن بارمىكىن؟
تۇڭىگە يېتىپ بۇ سۇنىڭ،
قېنىپ ئىچكەن بارمىكىن؟

534

ئۇچۇپ - ئۇچۇپ كېلىدۇ،
قانات قېقىپ كېتىدۇ.
قېنى ئويلاپ تېپىڭلار،
كىم تېگىگە يېتىدۇ؟

535

ئۆزى ماڭار ئىزى يوق،
ماڭلىيدا كۆزى يوق؟

536

ئۆي ئىچىدە بىر ئۆي بار،
ئىككى قەۋەت ئىشكى،
خۇددى ئەگرى يەڭ ئوخشاش
تاشقىرىدا تۇڭلۇكى؟

537

ئۆزى بىر غېرىچ،
تىلى مىڭ غېرىچ؟

538

ئۆزى بىر غېرىچ،
ساقلى ئىككى غېرىچ؟

539

ئۆزى يۇمىلاق، ئەمما ئاي ئەمەس،
رەڭگى ساپسېرىق، لېكىن ياغ ئەمەس.
قۇيرۇقى ئۇزۇن، چاشقانمۇ ئەمەس،
سىلەر تېپىڭلار، ھېچنېمە يېمەس؟

540

ئۆچكە تېرىسىدىن ياسالغان شەھەر،
شەھەردە قاتراپ يۈرىدۇ لەشكەر.
كىيىمسىزلەرگە ئۆتۈشكە رۇخسەت،
كىيىملىككە يوق قېچىشقا پۇرسەت؟

541

ئۆستۈرىدۇ ئانىسى
ئۆز تېنىدە بالىنى.
شامال چىقسا بالىسى
شاپىلاقلار ئانىنى؟

542

ئۆڭكۈردە قاتار ياتار ئوتتۇز ئىككى بۆرە،
ئون يىگىت ئۇ بۆرىنىڭ خىزمەتكارى.
سىلىنغان مەخمەل كۆۋرۈك ئوتتۇرىسىغا،
ماڭىدۇ شۇ كۆۋرۈكتىن يەمنىڭ بەرى؟

543

ئۆزى يەرگە مۆكۈلۈك،
چېچى تالادا ئۆيۈلۈك؟

544

ئۆزى كۆل رەڭ، كۆرەڭ ئات،
مۇزدا يۈرسە تېيىلماس.
تامدا يۈرسە يىقىلماس؟

545

ئۆزى كىچىك، سۇغا تويماس؟

546

ئۆزى مۇشتەك، قۇيرۇقى توغۇچتەك؟

547

ئۆزى تاختا، رەڭگى پاختا؟

548

ئۆزى مۆكۈپ تۇرار،
ساقلى چىقىپ تۇرار؟

549

ئۆزى قارا، سۆزى ئاق؟

550

ئۆزى قىرلاقلىق، چۆرىسى چىتلاقلىق؟

551

ئۆزى ئۆيدە،
قۇيرۇقى تالادا؟

552

ئۆزى ھۆمۈر غوجا،
بۆكى تۆمۈر غوجا؟

553

ئۆي تۆپىسىدە ئۇششاق تاش؟

554

ئۆزۈمنى دەپ ئۇنى ئۇرۇپ،
ئۇنى دەپ ئۆزۈمنى ئۇرۇپ،
مىجۇەتتىم قورسىقىنى،
قانلىرىمنى ئاقتۇرۇپ.

555

ئۇچ يۈز ئاتمىش كۈلا،
ئىككىسى كەم ئەللىك يەردىن ئۈلا،
ئون ئىككى توقماق، يەتتە بوغماق.

556

ئۈستىدىمۇ ئوتلاق بار،
ئاستىدىمۇ ئوتلاق بار.
ئوتتۇرىسىغا قاملاشقان،
بىرلا ئۈزۈم جايلاشقان.

557

ئېرىق، ئېرىق ئىچىدە سۇ،
سۇ ئىچىدە يىلان،
يىلان ئاغزىدا ئوت؟

558

ئېغىزى كۆپ دوستۇمنىڭ،
قورسىقى بوش قومۇش تەن.
يەل ماڭدۇرسا ئىچىگە،
ناخشا ئېيتار زەپ بەلەن؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈشۈم تاپالايسىز...

559

ئېغىز، بۇرۇن قۇلاقسىز،
گېپى تولا، ساناقسىز.
كۆرۈپ باقماي ئىچىنى،
ھەم بىلىشكە قولايسىز.
سۆزى شېرىن ھەم نۇرلۇق
دىلغا شولا چاچىدۇ.
قۇۋۋەت ئېلىپ ئىنسانلار،
پەرۋاز قىلىپ ئۇچىدۇ.
سۆزلىرىگە تويمايسەن،
بۇنى كىم تېز تاپىدۇ؟

560

ئېگىز بويلۇق ئىنسى،
پاكار بويلۇق ئاكىسى،
ئىنسىدۇر يۇگۇرۈك،
ئاكىسىدۇر مۆگدەك،
قولىغىزغا ئېسىلىق،
بۇنى كىم تېز تاپىدۇ؟

561

ئېگىز ئاسماندا بىر قۇش بار،
يېپقا مەھكەم تارتىلغان.
شامال چىقسا قورقمايدۇ.
پەقەت يامغۇردىن قورققان؟

562

ئېگىز تاغنىڭ ئۈستىدە
يۇمران چۆپلەر دۆڭسى.
ئورۇڭۇتسەك ئۇلارنى،
ئايدا ئۆسۈپ چىققۇسى؟

563

ئېتىۋەتتىم شوتىدىن،
ئېسىلىۋالدىم پۇتىدىن؟

564

ئېگىز بويلۇق ئاكام
تۇلكە تۇماق كىيىپتۇ؟

565

ئېرىق بېشىدا، يوتقىنى قېشىدا،
گۆشى ئىچىدە، سۆڭىكى تېشىدا؟

566

ئېگىز مۇنار،
كالتە مۇنار.
لالە چېچىكى،
سەدەپ مونچىقى؟

567

ئېگىز مۇنار،
تېگى كانار؟

568

ئېگىز ئۆگزىدە گىلەم قاقسام،
توپسى تۇرپانغا يەتتى؟

569

ئېچىلمىغان ساندۇقتىن،
پىچىلمىغان تاۋۇز چىقتى؟

570

ئېگىز گۈمبەز، ھەممە ئۇنىڭدىن پەس،
ئىككى يوپۇرمىقى، يۈزمىڭ چېچىكى؟

571

ئېگىز ـ ئېگىز قېشى،
سۇندى تۇگمەن تېشى.
قارىغان كىشىنىڭ
ئاقىدۇ يېشى؟

572

ئىككى پۇتىدا ئىككى خىل ئاياغ،
بىرىدە بىگىز، بىرىدە بويىاق.
بىر پۇت جەم تۇرسا،
بىرى تېيىلغاق.
ھۇنىرى ئۇنىڭ دۇگىلەك سىزغاق.
ئويلاپ تېپىڭ، بۇ قانداق تېپىشماق؟

573

ئىسسىقى بار، ئوتى يوق، كۆيۈپ تۇرار،
مېيى يوق.
قولۇڭ تەگسە ناۋادا،
رەھىم قىلار يېرى يوق؟

574

ئىس چىقىدۇ قۇيرۇقىدىن،
ئادەم چۈشمەس دۇمبىسىدىن.
دەرەخلەرگە تېگىلمەيدۇ،
بۇ تاغلارغا قونالمايدۇ؟

575

ئىت بولۇپمۇ قاۋىمايدۇ،
يۇگۇرۇپ قوپۇپ چىشلىمەيدۇ.
يات بىر كىشى كىرىپ قالسا،
ئۇنى ئۆيگە كىرگۈزمەيدۇ؟

576

ئىشىكىگە ئوت قويساڭ،
ئوت ئالىدۇ ئۆي ئىچى،
ئوت كەتكەننى كۆرسىمۇ،
ئۆچۈرمەيدۇ ھېچ كىشى؟

577

ئىككى ئىناق بىر تۇغقان،
بەكمۇ ئامراق ئىككىسى،
ئەگەر بىرى بولمىسا،
كەلمەس تاماق ئىچكۈسى؟

578

ئىككى ئوچاقتا بىر كۆسەي؟

579

ئىككى ئېرىقتا بىر كۆۋرۈك؟

580

ئىككى بەيگە ئات چاپىدۇ،
چاڭ چىقارمايدۇ،
بىر - بىرىنى ئىزدىشىدۇ،
تېپىشالمايدۇ؟

581

ئىچى قىزىل، تېشى كۆك؟

582

ئىچى - تېشىنىڭ سىرى يوق،
بارمايدىغان يېرى يوق؟

583

ئىككىسى كۆرىدۇ، ئىككىسى تىڭشايدۇ،
بىرى سۆزلەيدۇ؟

584

ئىچى سىر، تېشى گۈل؟

585

ياز بولسىلا باراڭغا،
ئامراق بولغاچ يۆلەكلىك.
قىش بولغاندا بوۋاقتەك،
يەرگە ئوبدان بۆلەكلىك؟

586

يۈرەر ئۇچۇپ، ئاسمانىنى كېزىپ،
بىر ئايلىق يولنى بىرەمدە بېسىپ.
ئۇسسىغان چاغدا ئىچىدۇ بېنزىن،
قالمايدۇ زادى يولىدىن ئېزىپ؟

587

يۇمىلاق شوخ بېلىقىم،
يەردە سەكرەر دىڭىلداپ.
تورغا سالسام شۇ ھامان،
تېشىپ قاچار پىڭىلداپ؟

588

يېشىل دۇگىلەك بىر شەھەر باردۇر،
يوقتۇر ئۇنىڭ دەرۋازىسى.
ئىچىدە بار مىڭلاپ كىشى،
قىزىل مىستۇر كىيىمەن كىيىمى؟

589

يېڭى چىققان ئاي كەبى،
پارقىرايدۇ قولۇڭدا.
ئېكىنزارنىڭ چاچلىرى
چۈشۈرۈلەر ئۇنىڭدا؟

590

يازنىڭ كۈنى ئولتۇرسىڭىز،
تەڭگە راھەت سالقىنى بار.
قىشنىڭ كۈنى جۇت - سوغۇقنى،
قوغلايدىغان يالقۇنى بار؟

591

يازۇ، قىشى ئۆزگەرمەس،
ئۇمۇ دەرەخ تۈرىدىن.
جۇت - شۇرغان بولسىمۇ،
ئايرىلمايدۇ گۈلدىن؟

592

يورغىلايدۇ تاشپاقا،
قورقماس چوڭقۇر، داۋاندىن.
كىيىۋالغان ئۇستىگە،
ئوق ئۆتمەيدىغان چاپاندىن.
جەڭگە كىرسە جان ئالار،
دۈشمەن دېگەن ياماندىن؟

593

يەردىن چىققان پىل،
تاسما قىلىپ تىل.
ئەقلىڭ بولسا بىل؟

594

يوچۇقى يوق ئاپپاق توپ،
ئىچىدە كۆل بار سۈپسۈزۈك.
ئۈزۈپ، لەيلەپ يۈرىدۇ،
سىرىققىنا بىر ئۈزۈك؟

595

يۇلتۇزمىكىن دېمەڭلار،
يىراق ئەمەس يۇلتۇزدەك.
يۇلتۇزلاردەك نۇر چاچسا،
كېچە بولار كۈندۈزدەك؟

596

يانتاق تۈۋىدە ياغلىق توقاچ؟

597

يالت - يۇلت كېلىدۇ،
يالماپ - يالماپ يۇتىدۇ؟

598

يار بويىدا قاتار قوزۇق؟

599

يا سودىگەر ساتمايدۇ،
يا خېرىدار ئالمايدۇ،
كەچ بولغاندا، ھارغاندا،
لازىم بولماي قالمايدۇ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

600

يازلىقى يېشىل رەڭدە،
كۈزلۈكى سېرىق تەڭگە؟

601

يەر ئاستىدا ئالتۇن قوزۇق؟

602

يەر ئاستىدا تورۇق ئات،
تېرىسىدۇر يەتتە قات.
سويماق بولساڭ سەن ئۇنى،
يىغلايسەن كۈنى - تۈنى؟

603

يەر ئاستىدا ئاي يۈگۈرەر؟

604

يەيدۇ - يەيدۇ، قورسىقى تويمايدۇ؟

605

يەتتە دوست بار قەدىناس،
بىر - بىرىدىن ئايرىلماس.
قېرىمىدى، ئۆلمىدى،
ياكى سەككىز بولمىدى.
ئۇچرىتمىز بىر - بىرىدىن،
ئۆزى يوقۇ، ئېتى بار،
تا تۇغۇلغان پېتى بار؟

606

يەڭگەم كاچاتلاپ تۇرار،
يىغلاپ كىرىپ، كۈلۈپ چىقار؟

607

يېغى يوق يانىدۇ،
جېنى يوق ماڭىدۇ؟

608

يېيىشى سېرىق مارجان،
چىقىرىشى ئاق پاراشوك؟

609

ئىناق - ئېچىل يەتتە دوست،
بىر - بىرىدىن كېلەر خۇش.

610

ياڕىشىملىق ئاي يۈزلۈك،
لېكىن ئۆزى مىڭ كۆزلۈك.

611

تاغ بېشىدا جۇپ يۇلتۇز،
چۆرىسىدە كۆپ قۇندۇز.

612

قەۋەت ـ قەۋەت بەك ھەيۋەت،
ھەر قەۋىتى لىق شەربەت.
بىزمۇ ئامراق بىرنېمە،
تېپىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟

613

ھەممىزگە تەڭ نېمە،
تۇتالساق قەنت نېمە.
تۇتالمساق دېمەيدۇ.
بىزگە زادى «مەن نېمە؟
بىزگە كېرەك بۇ نېمە،
تېپىڭلارچۇ ئۇ نېمە؟

614

ئۇزۇن ـ ئۇزۇن بەش بارماق،
قىسپ تۇتقان پەي ـ قارماق.
ئىشلەتسەك ئېگىلمەيدۇ،
ھارغىنىڭ بىلىنمەيدۇ.
يازدا، كۈزدە لازىم ئۇ،
باشقا چاغدا بىلازىم.
كىمكى ئويلاپ تېز تاپسا،
قىلاي ئاڭا بىر تەزىم.

615

ئۆزى كىچىك شوخ بالا،
كۆڭۈل ـ كۆكسى توق بالا.
مۆلدۈرلىتىپ كۆزىنى،
قىلالمايدۇ سۆزىنى.

كۈندە بىللە ئويناپمىز،
ھەتتا بىللە ياتمىز.
قېنى دوستلار ئويلايلى،
قايسىمىز تېز تاپمىز.

616

يوملاق توپقا ئۇششاق تال تىكتىم؟

617

دەريانىڭ ئۇ ياقىدا بىر توپ يىلقا،
بۇ ياقىدا بىر توپ يىلقا،
تېپىشىدىكەن، يېپىشىدىكەن؟

618

قىيادا بار يېرىم كەپە؟

619

يانتۇ يەردە تاينىڭ ئىزى؟

620

تۆت قەلەندەر بىر تۈشۈككە سىيەر.

621

بىر كۈندۈز ئىچىدە مىڭ كۈندۈز.

622

كىچىككىنە قەغەز،
يۈرت كېزىپ تىنماس.

623

كىچىككىنە پىچىقىم قارا جاڭگالنى كېسەر.

624

ئۇ نېمەدۇر، ئۆزى كۆرۈنمەي ۋارقىرار،
قەھرى كەلگەندە چاچار ئوت،
سۇ ئىچىدىن پارقىرار.

625

تالا يەرگە ساراي سالدىم تۆڭلۈكى قىيپاچ،
غىپ كىرىدۇ، غىپ چىقىدۇ قېلىچ قارلىغاچ.

626

قات-قات مېنىڭ يانچۇقۇم،
قانىماس مېنىڭ يانچۇقۇم،
توققۇز يەردىن توي كەلسە،
توشىماس مېنىڭ يانچۇقۇم.

627

ئاسماندىن چۈشسە سىنماس،
كۆرۈكتىن چۈشسە سىنار.

628

جېنىمۇ يوق، قېنىمۇ يوق،
يەردە قويسا مىدىرلار.

629

تۇمەن-تۇمەن تۆمۈر ئات،
بىلى سىنۇق كۆرەڭ ئات.

630

تاغ بېشىدا چىپار مۈشۈك چىرقىراپ تۇرار.

631

تۇقام ئورنىغا كۈن چۈشمەس.

632

ئول نېچۈك دېۋانىدۇر
ئوتقا كىرىپ «ھۇ» دەپ تۇرار،
كىندىكىگە ئوتنى ياقسا،
بەك ياقتىڭ خوب دەپ تۇرار.
بىر دەمدە نەچچە دەريانىڭ
سۈيىنى بىر ئىچىپ،
مەن تېخى سۇ ئىچمىدىم دەپ
توۋلاپ «سۇ!» دەپ تۇرار.

633

تۆۋەن سىلىپ بېشىنى،
تىك تۇرار يىيىپ چېچىنى.
چاچلىرىنى تارىسا،
ئاغىلار ھەرخىل ئۇنىنى.

634

ۋاپادارىدۇر ئاجايىپ،
بېشىنى ئۇزسە بوي بىرەر،
قارىنىنى يىرىپ گۆشىنى
چاينىغانچە سۇ بىرەر.

635

ئول نېچۈك نەردە ئىرۇر،
نە بار ئايىغى، نە بېشى،
ناگھان ئۇ يىغلىسا،
ئىقلىمغا يەتكەي كۆز يېشى.

636

غوجا ئاكام مۆكۈپ تۇرار،
ساقلى چىقىپ تۇرار.

637

بىر تۇشۇكتە بىر قۇش،
زىنھار جىم تۇرماس.

638

چىقار، ئەمما يېنىپ كىرسە پاتماس.

639

بۇخارادىن كەلگەن بوز ئىنەك،
بويىنىنى سوزۇپ سۇ ئىچەر؟

640

يار بۇيىدا قاتار قۇزۇق.

641

چىغ تۇۋدە چىلان توقماق.

642

بىر ئۆيگە كىرسەم،
بىلى باغلاقلىق قىز ئولتۇرۇر.

643

كۈندۈزى ياتار، ئاخشىمى قوپار؟

644

تۆت لاپ-لاپ، ئەگرى ساپلاپ،
ئىككى دىك-دىك، بىر شىپ-شىپ.

645

سۇ ئىچىدە پارقىرار بىر يىلان،
ئاغزىدا چىشلەپ تۇرار ساھىبقىران.

646

ۋۇجۇدى يوق ئۇنىڭكى،
ئۆيگە كىرەر ئوچۇق بولسا ئىشكى؟

647

كۈندۈزى توك ـ توك ماڭار،
كېچىسى ئارام ئالار.

648

سىزنىڭكىگە بارسام بىرگە بارار.

649

بىر ئۆيگە كىرسەم،
قارنى يېرىق موماي ئولتۇرۇر.

650

كۆك ئۆيۈم ئاسمانغا چىقار،
قىزىل ئۆيۈم يېتىپ قالۇر.

651

ئوتۇن تەردىم بىر قۇچاق،
يىغىپ باقسام بىر قۇچاق.

652

ئالا ئارغامچام ئۇ تاغدىن بۇ تاغقا يېتەر.

653

ئۇ تاغ، بۇ تاغ،
ئوتتۇرىسىدا سىرىق ياغ.

654

تېشى تال-تال،
ئىچى پال-پال؟

655

سۇ ئاستىدا بىر يارماق.

656

تەپسەم تەۋرىمەس، يونسام يوغار.

657

كىچىككىنە قۇتام بار،
بۇ قۇتىنىڭ ئىچىدە
ئالتۇن-كۆمۈش سۈيى بار؟

658

كىچىككىنە گۆمبىزىم،
يېنىدا تۆگىلۈكى بار؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

659

ئالدىغا ماڭار،
كەينىگە سىيىر.

660

نېمە ئۇ، جېنى يوق، جانسىز يۈرەر،
خالىسا ئۇمۇ تىرىكنى ئۆلتۈرەر.
تام قويۇرماي قىشلىغلى ئۆيىگە،
كېچە-كۈندۈز، قىشۇ ياز تىنماي يۈرەر؟

661

ئۆره تۇرار، جېنى يوق،
تىرىسى قېلىن، تۆكى يوق؟

662

ئۆزى بىردۇر، تىلى ئىككى، سۆزلىمەس،
سۆزلىسىمۇ بىر تىلدا سۆزلىمەس؟

663

تاق ئەتتىم، دەرەخكە چىقتىم.

664

كۆك تىكەننى كۆكلىدۇق،
كۆك ئىشەككە يۈكلىدۇق،
تىرت دېسەم ماڭمايدۇ،
بۇغۇزلىسام قېنى يوق؟

665

هۆل كىرەر، قۇرۇق چىقار،
قۇرۇق كىرەر، قىزىل چىقار؟

666

قارا يىلان بويىندا،
تۆمۈر يىلان ئوت چاچار.

667

يار باشىدا قارا بۇلاق.

668

پوك چۈشەر، پوك-پوك چۈشەر،
تاغارنىڭ ئاغزى بوغۇلۇپ چۈشەر؟

669

ئۆزىدۇر ئۇزۇن، قىزىلدۇر بېشى،
كىرىدۇ، چىقىدۇ، تۆكۈلەر يېشى؟

670

ئۆي ئىچىدە قىزىل گۆش؟

671

قاراڭغۇ ئۆڭكۈردە ئوتتۇز سەدەپ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

672

ھەي، بىز ئىدۇق، بىز ئىدۇق،
ئوتتۇز ئىككى قىز ئىدۇق،
بىر تاختىغا تىزىلىدۇق،
تۇرۇپ، تۇرۇپ ئۇزۇلدۇق؟

673

قوندىقتىن چۈشكەن ئاق توخۇ،
قايتا قوندىقا قونماس؟

674

ئوتتۇز بۆرە بىر جايىنى ماكان قىلدى،
ئون خىزمەتكار، ئىككى قاراۋۇل قويدى؟

675

بەش كەمپىر،
بەش كەمپىرنىڭ ئارقىسىدا
بەش مۇز يېپىشىپ تۇرار؟

676

يەرگە كۆمۈلمەيدۇ،
كاسىغا قۇيۇلمايدۇ.
دۇنيادا ھەممە ئادەم،
ئىچمەي قويمايدۇ؟

677

دۆڭ ئۈستىدە تاينىڭ ئىزى؟

678

ئۆزى كەڭ،
دېڭىزدىن چوڭقۇر؟

679

ئوتتا كۆيمەس،
سۇغا چۆكمەس،
يەردە چىرىمەس؟

680

بازاردا سېتىلمايدۇ،
تارازىدا تارتىلمايدۇ؟

681

بىر بۆرە قوينىڭ قېنىنى چىقارماي يەپ ياتار؟

682

شىلدىر-شىلدىر سۇ كېچەر،
ئايىغى سۇغا تەگمەس؟

683

سۇدەك چاپىدۇ،
مەنزىلگە يېتىدۇ؟

684

تۆت ئاياغلىق،
تۆمۈر تۇياقلىق؟

685

تۆت ئاي، يىگىرمە تۆت يولتۇز؟

686

سۇغا چۈشسە بىر،
سۇدىن چىقسا مىڭ؟

687

توشقان ئەمەس،
ئۇزۇن قۇلاق،
ئات ئەمەس،
تۆت تۇياق؟

688

كاتتا توشقان بىساقال؟

689

ئايىغى پۆپۈك،
ئېغىزى تۆپۈك؟

690

ئۆزى كاتتا،
قۇيرۇقى كالتە؟

691

يامغۇر بار،
يۇرتۇقى يوق؟

692

كۆۋرۈك تېگىدە تۆت قوزۇق؟

693

تۆت مەرگەن
بىر قۇدۇققا ئوق ئاتار؟

694

تامغا تاياق يۆلەكلىك؟

695

پاكارغىنا بويى بار،
ئوراپ تۇرغان تونى بار؟

سىز بىلەن ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

696

ساقلى بار،
بۇرۇتى يوق؟

697

بۇرۇتى بار،
ساقلى يوق؟

698

ساقلى بار،
ئەقلى يوق؟

699

چارۋا ئىچىدە شەيتان،
ساقلى ئۇزۇن سۇلتان؟

700

ھەممە ياتسىمۇ،
ھەسەن ـ ھۈسەن ياتمايدۇ؟

701

يەردە ياشايدۇ،
ئاسمانىنى كۆرمەيدۇ؟

702

سايىدا ياتار،
مىڭ قوي باقار؟

703

ئەل ياتسىمۇ،
سالپاڭ قۇلاق ياتمايدۇ؟

704

كىچككىنە چەينەك،
كۆزىن يۇمۇپ ئولتۇرار؟

705

ئۆيدەك يەرنى ئىگىلەر،
چاشقاندىن قورقار؟

706

يول ـ يول تونى بار،
ئادەم قورقار تۇرقى بار؟

708

كەلگەندە تۆت ئاياغ،
كەتكەندە ئىككى ئاياغ؟

709

ياياڭاقمۇ ياياڭاق قېدىرىدۇ،
قوي بىلەن ئۆچكە ئاھ ئۇرىدۇ؟

710

كېچىسى ئويدا،
كۈندۈزى ئۆيدە؟

711

مۇڭگۈزى بار قوچقاردەك،
بويى خۇددى دەرەختەك؟

712

ساي ئىچىدە سىرىق ئۆچكە؟

713

يەر تېگىدە بىر توپ يىڭنە؟

714

بىر كۈل رەڭ بۇزاغىم بار،
ئۆيدىكىلەر ئۇندىن بىزار،
بازارغا ئېلىپ بارسام،
تېپىلمايدۇ خېرىدار؟

715

بىر قىزىل كۆز گۆر قازار،
گۆرگە قوشۇپ يول قازار؟

716

تىرىك كىلىپ ئۆلۈكتىن ئاش سورىدى،
ئۆلۈك قوپۇپ تىرىكنى بوغۇۋالدى؟

717

قاناتلىق، سۇت بېرىدۇ؟

718

سۇدا تۇغار،
يەردە ئۆلەر؟

719

قانىتى بار ئۇچمايدۇ،
قۇرۇقلۇقتا يۈرمەيدۇ؟

720

قىشتا بىر يەردە،
يازدا مىڭ يەردە؟

721

سۇ تېگىدە ئالتۇن بالداق؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياڭ ئىسىز...

722

كۆزى بارۇ قېشى يوق،
تەڭگىسى بار، پۇلى يوق،
قانىتى بار، ئۇچۇشى يوق؟

723

سېسىق كۆلدە ئىت ھۇرەر؟

724

كۆل بويىدا سۇلتان بايۋەچچە ئولتۇرار؟

725

قىيا ـ قىيا يەرلەردە،
قىيما سۇلتان ئولتۇرار.
تىرناقلىرى كۆمۈشتىن،
ھاپىز جۇۋان ئولتۇرار؟

726

ئاستى تاش، ئۈستى تاش،
ئوتتۇرىسىدا مۇشتەك باش؟

727

تاغۇ تاشلاردا تاس تاۋاق،
ئىچىدە لىق گۆش ۋە ياغ؟

728

ئۆملىگەن تاشنى كۆردۈم،
تاشتىن چىققان باشنى كۆردۈم؟

729

يەر ئۈستىدە ئۆملەر،
چاپاي دېسە چاپالماس؟

730

يەر ئاستىدا مايلىق قامچا؟

731

كۆۋرۈك تېگىدە ياغلىق ھېسپ؟

732

ئۇزۇن ئىچەك،
ئۇچى تۈگۈنچەك.
تېنى چىپار،
ئورماندىن چىقار؟

733

ئۇزۇن ـ ئۇزۇن ئىز قالغان،
زەر كوكىلىق قىز ماڭغان.
بېشى يالتىراق،
كۆزى ئالغايراق؟

734

تاڭ سەھەردە جار سالار؟

735

بىر قوشنام بار ئاۋۋال باشتىن،
ساقلى ئۇنىڭ قىزىل گۆشتىن.
سەھەر تۇرۇپ شاۋقۇن سالار،
خەۋىرى يوق ھېچبىر ئىشتىن؟

736

ئاۋازى ئەزاندا،
تەمى قازاندا؟

737

جانلىقتىن جانسىز تۇغۇلار،
جانسىزدىن جانلىق تۇغۇلار؟

738

يۇقىرىدىن كېلىدۇ،
مەينىگىنە تاۋۇشى بار،
پۇتىدا ئۇنىڭ،
يۈمشاققىنە كېپىشى بار؟

739

سارايدا سىرىق ئاتىم،
سېپى بىلەن كىشنەيدۇ.

توقايدا تورۇق ئاتىم،
توپى بىلەن كىشنەيدۇ؟

740

ئەتلەس كۆڭلەك قانىتى،
خۇش خەۋەرچى ئادىتى؟

741

ئاقلىقى سۈتتەك،
كۆكلۈكى نىلدەك،
ئولتۇرۇشى بەگدەك؟

742

يازدا كېلەر،
قىشتا كېتەر؟

743

قىر ئۈستىدە يېشىل پاختا؟

744

گۈل ئۈستىدە كۆيلەر ناخشىچى؟

745

غۇي - غۇي بارغاي،
تامدىن قارىغاي،
چۆپ، لاي چوقۇغاي،
سېۋەت توقۇغاي؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈقۇم تاپالايسىز...

746

بىر ئۆيۈم بار،
دېرىزىسى، ئىشىكى يوق؟

747

ئاق ساندۇق،
ئاغزى يوق ساندۇق؟

748

پىشۇرسا ئاش بولۇر،
پىشۇرمىسا قۇش بولۇر؟

749

بىر كاسىدا ئىككى خىل تاماق؟

750

بىر پىيالىدە ئىككى خىل شەربەت؟

751

بىر ئۆيدە ئىككى دوست،
بىرى سېرىق، بىرى ئاق؟

752

غۇي-غۇي بارار،
غۇي-غۇي كېلەر.

داستان ئوقۇر،
غەلۋىر توقۇر؟

753

ئۇچۇپ يۈرگەن قارغىنىڭ
ئۆيىنى بۇزسا بولامدۇ؟

754

بىزگە ئۇجمىدىن كۆڭلەك توقۇيدۇ؟

755

دەرەخ شېخىدا سەكسەن تۇخۇم؟

756

بىر قۇشۇم بار،
سۆڭىكى يوق؟

757

قانىتى بار،
قېنى يوق.
تۇخۇم تۇغار،
سانى يوق؟

758

ئۆزى يوقتەك،
ئاۋازى ئوقتەك؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

759

ئولتۇرۇشى ئويماقتەك،
ۋارقىرىشى تايلاقتەك؟

760

ئولتۇرۇشى تۆلكىدەك،
ئوت يېيىشى يىلقىدەك؟

761

ئۆكۈز مۈڭگۈزلۈك،
بۇقا بويۇنلۇق،
لاچىن قاناتلىق،
ئېشەك قورساقلىق،
تۆگە تۇياقلىق،
ئۇ نېمە؟

762

ئۆزى قارا، قاناتلىق،
مۈڭگۈزى بار، تىرناقلىق.
يەنە دېسەم،
ئۆزى قارا، قاغا ئەمەس،
مۈڭگۈزى بار، ئۆكۈز ئەمەس،
ئالتە پۇتلۇق، تۇياقسىز،
ئۇچىدۇ، غۇڭۇلدايدۇ،
ئولتۇرۇپ يەر كولايدۇ،
بۇ نېمە، كىم تاپالايدۇ؟

763

بىر ئېتىم بار ئاجايىپ،
يۈرەر قۇيرۇقنى ئېگىپ.
ھېلى كەلسە كۆرەرسىز،
قورقۇپ، تىترەپ ئۆلەرسىز؟

764

بېلى نەچچە بۆلەك ئات،
بېلى نازۇك كۆرەك ئات.
تاغقا چىقسا تايماس ئات،
تاغ غولسا ئۆلمەس ئات؟

765

تاغدىن تايماس ئات،
ملتىق تەگمەس ئات؟

766

بوۋامنىڭ بىر توپ تۆگىسى،
يار ياقلاپ سەپ تارتقان؟

767

ئۇ ياقتىن، بۇ ياقتىن
كارۋان ئۆتتى، كۆردۈڭمۇ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

768

قاتارمۇ قاتار،
زەنجىردەك قاتار؟

769

ئۇزۇن-ئۇزۇن ئۇلاغ،
يوللارغا توسۇق.
ياكى،
جېنى بار، قېنى يوق،
يەر ئاستىدا سانى يوق؟

770

بېلى قىلدەك،
بېشى كۆپتەك؟

771

مىڭلاپ قويۇم سىغدۇ،
بىر باغ بېدەم سىغمايدۇ؟

772

ئۇ ياققا باردۇ،
بۇ ياققا باردۇ،
بۆز توقۇيدۇ؟

773

تور بىلەن ئورىۋالار،
چۈشىگە زەنجىر سالار؟

774

كىچىككىنە بىر جانلىق،
ئۆيۈمنى ماكان ئەتتى.
تۇتۇپ قولۇمغا ئالسا،
قوۋۇرغىسى سۇنۇپ كەتتى؟

775

ئۆزى بارۇ، قېنى يوق،
«مياۋ! مياۋ!» ئۇنى يوق.
ئوۋ ئوۋلايدۇ ئوخلىماي،
كۈندۈزى يوق، تۈنى يوق.

776

ئۆزى يوقتەك، باتۇرۇم،
ئاۋازى ئوقتەك، باتۇرۇم،
بىر تەستەككە يارىمايۋ،
بولار پوقتەك، باتۇرۇم؟

777

ئۇيان - بۇيان ئۆتتى قۇش،
جام بېشىغا قوندى قۇش.
قىرغىن كەلدى، قىرىلدى،
ۋاقتى كەلدى، تىرىلدى؟

778

ئېسى باردۇر، ئىت ئەمەس،
ئۆزى كىچىك، پىت ئەمەس،
ئادەمنى كۆپ تالايدۇ،
قان ئىچىپ تويماس؟

779

سەكرەپ ـ تاقلاپ يۈرەر،
تۇتاي دېسەم، ئۇركۈپ كېتەر؟

780

توقاي ئىچىدە توڭغۇز؟

781

ھەسەن ئاكا تىك تۇرىدۇ،
باللىرى چاۋاك چالىدۇ؟

782

باللىرى چاۋاك چالىدۇ،
ئانىلىرى ئويۇنغا چۈشىدۇ؟

783

يازدا ھەم قىشتا،
بىر خىل كىيىمدە؟

784

ئاتىسى ئۆيدە قالار،
بالىسى بازارغا بارار؟

785

كىچىككىنە قازىنىم بار،
ئېشى بەك تاتلىق؟

786

ئۇ يېقى تاغ،
بۇ يېقى تاغ،
ئوتتۇرىسىدا
سىرىق ياغ؟

787

ئۈستى زەھەر، ئىچى تاش،
تاشنىڭ ئىچى ھەسەل؟

788

قوتۇر تاش،
ئىچىدە ئاش؟

789

ئۆزى كۆپكۆك،
يۈزى قىپقىزىل؟

سىز بەدىئى ئەدەبىياتنى جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

790

ئىچى ئۇن-ئۇن،
تېشى گۈلگۈن؟

791

ئاسماندىن چۈشتى بىر تۇگۈن،
ئۈستى مەخمەل، ئىچى ئۇن؟

792

يېڭنە تەگمەي قان چىقار،
تۇگمەن كۆرمەي ئۇن چىقار،
ياغاچچى كۆرمەي زىننەتلىك تۇۋرۇك؟

793

ئاتسى دۇمچەك خوجا،
ئانسى يايما چەلپەك،
بالىسى شېرىن-شېكەر؟

794

بوغۇن-بوغۇن، بوغۇنچاق،
تۇگۈن-تۇگۈن، تۇگۈنچەك،
يەتمىش قىزنىڭ ئانىسى
ھېلىغچە كېلىنچەك؟

795

قىرىق ھۇجرىدا قىزىل قىز بار،
ئۇلار كىم؟

796

كىچكىنە گۈمبەز ئىچىنى،
قىزلار ئەيلەپتۇ ماكان.
يۇزلىرىگە پەردە تۇتۇلغان،
ھەربىرىنىڭ باغرى قان؟

797

گۈلسىز بولار مېۋىسى،
شېرىن-تاتلىق ھەربىرى؟

798

ئاستى سېرىق، ئۈستى سېرىق،
شېرىن، تاتلىق، ئىچى تېرىق؟

799

تەپتىم، ساندۇق ئېچىلدى،
يەرگە بادام چېچىلدى؟

800

ئاغزىنى ئېچىپ يەرگە قارايدۇ،
ئاغزىدىن ئاق كۆپۈك چاچىدۇ؟

بالىلار تېپىشماقلىرى

801

قاردەك ئاپپاق،
يۈگدەك يۇمشاق؟

802

يىلتىزى يەردە،
يۈلتۇزى كۆكتە؟

803

يەردىن كۆكرىپ چىقار،
باغرىدىن ئالتۇن ئاقار؟

804

قىزىل كىرەر،
ئاق چىقار؟

805

ئۆزى ئېرىق،
رەڭگى سېرىق،
يۈزى قىزىل،
بېشى قىلتىرىق؟

806

قىزىلنى ئۆزۈم يېدىم،
سېرىقنى مالغا بەردىم؟

807

كىچككىنە قىز،
قولىدا بىگىز؟

808

ئۆرۈم چاچلىق قىز توپى،
سۇدا ياتار ھەر كۈنى.
سۇدا يېتىپ سۇغا تەگمەي
ئاتمىش كۈندە سارغايغاي.
سەكسان كۈندە ساپاقتا،
توقسان كۈندە تاۋاقتا؟

809

تاغامنىڭ ئۈستىدە كۆك چاپان،
بېشىدا ئاق سەللە؟

810

ئۈزۈن-ئۈزۈن كوچىلار،
ئىچىدە كۆپ پوندەكلەر؟

811

ئۆيىمىزگە مېھمان كەلدى،
ھەممىنىڭ قاشى قارا؟

812

ئۆزى پىششىق،
بۇرنى قىيسىق؟

813

ئالتۇن چاچتىم تاجدار،
ئاڭا ھەممە خېرىدار؟

814

كۆنگە قاراپ تالمايدۇ،
كۆندىن كۆزنى ئالمايدۇ؟

815

بىر تەندە
مىڭ دانە؟

816

ئۇزۇن تېرەك،
ئىچى كاۋاك؟

817

بىز، بىز ئىدۇق،
مىڭ قىز ئىدۇق،
بىزنى ئورۇشتى،
يىپقا تىزىشتى؟

818

تېرەك ئۈچىدا تۇخۇم،
ئىچىدە قۇم؟

819

زەرلىك تونى بار،
تونىدىن پاناھى بار.
ئۇردى پىچاقنى،
ئۇنىڭ نە گۇناھى بار؟

820

بىر ئۆينىڭ ئىچىدە
تۆت كۆرپە سېلىقلىق تۇرار.
ئىشكىمۇ يوق، تۆشۈكمۇ يوق،
ئەمما، مېھمان كەلسە پىچىلار؟

821

خىللا، خىللىرىم بار،
جەندە-كۆلاھىم بار.
بېشىمغا ئۇرۇشتى پىچاق،
مېنىڭ نە گۇناھىم بار؟

822

بازاردىن بىر نەرسە ئال،
ئۆزۈڭ يە ھەم توخۇيۇڭ يېسۇن،
يەنە يېسۇن قويۇڭمۇ؟

823

پىشمىغاندا مەززىلىك،
پىشقاندا تەمسىز؟

824

سېمىز بوۋام ئىچكىرىدە،
قۇلاقلىرى تاشقىرىدا؟

825

قىزىل قىز يەر ئاستىدا،
چاچلىرى يەر ئۈستىدە؟

826

پاكارغىنا بويى بار،
يەتتە قەۋەت تونى بار؟

827

قىرىق كۆڭلىكى بار،
بىر تۈگمىسى يوق؟

828

ئۇرماي تۇرۇپ يىغلىتار؟

829

يەر تېگىدە يۇمران قوزۇق؟

830

بىر قويۇم بار،
بىكار يېتىپ سەمرەر؟

831

ئاق قويۇم بار،
سويىسام قېنى يوق؟

832

مىجىپ - مۇشتلاپ ئۇرۇشار،
نېمە گۇناھ قىلغانمەن؟
ئوتقا سېلىپ قىينىشار،
كىمگە ئاسىي بولغانمەن؟
مېنى شۇنچە خارلىشار،
بىلمىدىم، نېمە قىلغانمەن؟
مېنى شۇنچە ياقتۇرار،
قەنتتەك شېرىن بولغانمەن؟

833

خام سالدىم،
پىششىق ئالدىم؟

834

سوغۇق كىرىپ،
ئىسسىق چىقار؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

835

قازان ئىچىدە ئاپپاق قار؟

836

كۆرۈك ئۈستىدە بىر تۈتام پاخال؟

837

قۇدۇققا چاچمىنى يايدىم؟

838

يىپ ئېشىپ قۇدۇققا تاشلىدىم؟

839

كەستىم،

قۇدۇققا تاشلىدىم؟

840

يېسەم چىشىمغا كىرىدۇ،
يېمىسەم چۈشۈمگە كىرىدۇ؟

841

پۈكلىدىم،
قۇدۇققا تاشلىدىم؟

842

بىر قازاندىن قىرىق تۆگە سۇ ئىچەر؟

843

مىڭ قويۇم سۇغا چۈشتى؟

844

سۇ ئەمەس، سۈيۇق،
قار ئەمەس، ئاپپاق؟

845

پولۇنىڭ ئاستىدا،
سۇنىڭ ئۈستىدە؟

846

ئۆزى ئاپپاق، ئەمما قار ئەمەس،
نان بولمايدۇ، چۈنكى ئۇن ئەمەس؟

847

بىر ئۆردەككە بىر چىمدىم؟

848

بىزنىڭ ئۆيدە بىر كىشى،
ئاغزىدا قىرىق چىشى؟

849

ئۇردۇم، «گۇپ» قىلدى،
يەر ئاستىغا كىرىپ كەتتى؟

850

ئۆزى جانسىز،
ئىشتا پالۋان؟

851

غات-غات دەيدۇ، ئىشلەيدۇ،
يەرگە كۆكۈن تاشلايدۇ؟

852

ئاغزى يوق،
چىشى مىڭ؟

853

بىر قۇشۇم بار ئاجايىپ،
دان چوقۇيدۇ، يېيەلمەيدۇ،
قانات قاقىدۇ، ئۇچالمايدۇ؟

854

قاراڭغۇ تامنىڭ ئىچىدە
پالۋان ئاكام ئىككى پۇتلاپ تېپىدۇ؟

855

كۆپ يەيدۇ، تېز يەيدۇ،
ئوبدان چاينايدۇ.
ئۆزى يۇتالمايدۇ،
ئۆزگىلەرنى تويدۇرىدۇ؟

856

ئۇ نېمىدۇر، پور ياغاچتىن ئاغزى بار،
ئۇ نېمىدۇر، ئوتتۇرىسىدا مېغزى بار،
ئۇ نېمىدۇر، يەلكىسىدە ئاغزى بار،
ئۇ نېمىدۇر، سۇ ئاستىدا قىمىرلار؟

857

تامدا تۇرۇپ سۇناي چالدىم،
تاۋۇشى يەكەنگە كەتتى؟

858

بىر تېپىشماق بار باشتىن،
جېنى تۆمۇر ھەم تاشتىن.
زۆھرە ھەدە، تېز چېپىڭ،
ئۇستا تاش ئولدى ئاچتىن؟

859

كۈندۈزى تاشقىرى،
كېچىسى ئىچكىرى؟

860

ئىككى ھەدەمنىڭ بويى تەڭ؟

861

ئالتە كۆزلۈك، سۆڭەكلىك،
ھەممە ئۆيگە كىرەكلىك؟

862

قارىۋاي بوۋام ئېشىك باقار؟

863

قارا قۇلۇم ئۆي قوغدار؟

864

چوڭ خوتۇن ئۆي باقىدۇ،
كىچىكى ھەرياندا ئويناr؟

865

ئاكسىنى ئۇكىسى غىدىقلايدۇ؟

866

ئۇزۇن بويلۇق،
قارا تونلۇق؟

867

بىر ئۆيگە كىرسەم،
قارنى يېرىق ئېيىق تۇرۇپتۇ؟

868

بەرسەڭ، تويىدۇ،
بەرمىسەڭ، تۇرىدۇ،
ھەممىنىڭ خىزمىتىنى قىلىدۇ؟

869

بىر ئېشىكىم بار،
تۆت ئاياغلىق.
مىنىپ «چوھ» دېسەم ماڭمايدۇ؟

870

بىر دوستۇم بار ئاجايىپ،
ئەگەر كىم ئاڭا باقسا،
كۆلۈپ باقار ھەجىيىپ؟

871

كۈن ـ تۈنلەپ ماڭىدۇ،
دائىم بىر يەردە تۇرىدۇ؟

872

ئايىغى يوق ماڭىدۇ،
ئاغزى يوق سۆزلەيدۇ؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

873

ئۆزى مىڭ خىل،
گېپى بىر خىل؟

874

ماڭىدۇ، مېڭىپىرىدۇ،
ئەمما يولى ئاۋۇماس؟

875

كۈندۈزى يىغلار،
كېچىسى يېيىلار؟

876

قولى يوق،
ئايىغى يوق،
ئەمما كۆڭلەك كىيىدۇ؟

877

ئۆزى بىر، قۇلقى تۆت؟

878

قۇلقى قورسىقىدا،
بېشى يوق؟

879

قارا كالا قاراپ تۇرار،
سىرىق كالا يالاپ تۇرار؟

880

قارا ئۆكۈزنىڭ پۇتىنى،
قىزىل ئۆكۈز يالايدۇ؟

881

قارا باتۇر ئاتتىن چۈشتى،
ئەسكەرلىرى ئورىۋالدى؟

882

قارا دۇھە يىقىلدى،
بالىلىرى يىغلىدى؟

883

لەيلەك ئۇۋىدا،
قۇيرۇقى قولدا؟

884

سۇ دېسەم، سۇ ئەمەس،
شىلدىرلايدۇ بىر نەرسە.
ئوت دېسەم، ئوت ئەمەس،
پىلىلدايدۇ بىر نەرسە.
بېشىغا بۆكنى كىيىپ،
دوكۇلدايدۇ بىر نەرسە؟

885

ئۆزى چوڭ،
كىچىككە ئېگىلەر؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈقۇم تاپالايسىز...

886

ئۇدۇلىمىزدا ئولتۇرار،
يۈزى يۇمىلاق بىر سېمىز.
قۇلىقى بىر، بۇرنى بىر،
دوپپا كىيگەن بېشىغا،
تېپىپ بېقىڭ، بىلسىڭىز؟

887

ئانىسى تەكچىدىن چۈشسە،
بالىلىرى يۈگۈرۈپ كېلەر؟

888

مېھمان كەلدى،
يۈگۈرۈپ باردى.
قولىغا چىقىپ،
لېۋىگە سۆيدى؟

889

قورسىقى تاغاردەك،
بوينى يىپتەك؟

890

ئۆزى كىچىككىنە،
ئۆچكىنى يېقتار؟

891

ئىشىنى تۈگىتىپ،
ئىشىك كەينىدە ئولتۇرار؟

892

ئىشىك ئارقىسىدا،
بىلى باغلاقلىق قۇل ياتار؟

893

بېلىنى باغلاپ،
ئۆي ئوتتۇرىسىدا ئويناr؟

894

قوۋۇرغىسى بار، قېنى يوق،
ئېغىزى بار، جېنى يوق؟

895

ياتسا تۇرماس،
تۇرسا ياتماس؟

896

ئۇزۇن تېرەك تۇرۇپ كەتتى،
يورغىلاپ يۈرۈپ كەتتى؟

897

ئىككى ئاكا ـ ئۇكىنى
بىر تۇۋرۇككە باغلىدىم؟

898

تاقىر تۆپىلىكتە تاي ئويناr؟

899

بىر سېۋەت ئانار،
كۆچۈك يەتسە ئال؟

900

كۆك ئۆكۈز ئالدىن چىقار،
قىزىل ئۆكۈز قوغلاپ چىقار؟

901

كۆك ئېتىم كۆككە قاراپ يورغىلايدۇ؟

902

بىر باش بۇغداي ئۆيىنى تولدۇرار؟

903

قاراڭغۇ تامدا بىر كەمپىر،
چېچىنى يېيىپ ئولتۇرار؟

904

ئۆز بەدىنىنى ئۆزى يەر؟

905

ئۆز قېنىنى ئۆزى ئىچەر؟

906

پىللىدايدۇ كۆزلىرى،
لۆمۈلدەيدۇ ياشلىرى؟

907

خامىنى چوڭ،
دانى يوق.
داستىخىنى چوڭ،
نانى يوق؟

908

تاپ، تېپىشماق،
تەڭگە يېپىشماق؟

909

سەھەر تۇرىدۇ،
ئىككى ئاچا يولغا چۈشىدۇ؟

910

ئۆكۈزگە مىندىم،
پاختىلىققا كىردىم،
قوينى كۆتۈردۈم؟

911

كېچىسى ماكچىيىپ،
كۈندۈزى سەمرەر؟

912

بەش ئاغىنىنىڭ ئايۇبنى بىر،
باشقا ـ باشقا قورۇسى بار؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

913

ئىككى پادىشاھ قان چىقارماي ئۇرۇشىدۇ؟

914

ئىككى بۆرە تاغدا ئوينار،
چاك چىقارماي،
ئىككىلىسى بىر باش يەيدۇ،
قان چىقارماي؟

915

يالىڭاچ قاچىدۇ،
سۆرەلمە قوغلايدۇ؟

916

بىر كۆزلۈك كەمپىر،
كۆڭلەككە گۈل تىكەر.

917

ھەممىگە تون تىكمەن،
ئەمما ئۆزۈم يالىڭاچ؟

918

دەرەخ ئەمەس، ئەمما ياپراقلىق،
كۆڭلەك ئەمەس، ئەمما ئېتەكلىك،
ئادەم ئەمەس، لېكىن سۆزلەيدۇ،
تۇرلۇك كۆيلەر كۆيلەيدۇ؟

919

ئۇستىدە قاپقاق،
تېگىدە قاپقاق،
ئىچىدە ياپراق؟

920

ئۆزى تىلسىز، ئەمما ئەقىل ئۆگىتەر؟

921

ئاق يەر ئاچتىم،
قارا بۇغداي چاچتىم؟

922

قول بىلەن تىكىلەر،
ئېغىز بىلەن يىغلار؟

923

سىرتى تاياق،
ئىچى بوياق؟

924

ئۇزۇن تونلۇق،
چۆرۈمە تونلۇق؟

925

ئۇزۇن تېرەك يىقىلدى،
ئۇچى مېنىڭ قولۇمدا.

سېغىزخانى سايرايدۇ،
چېچى مېنىڭ قولۇمدا؟

926

قىرىق قۇلىقى،
ئىككى ئاغزى بار؟

927

قويۇۋەتسەم يۇز غۇلاچ،
يىغىۋالسام بىر غۇلاچ؟

928

بىر ئارغامچام بار،
بېشى ۋە ئاخىرى يوق؟

929

ئىككى ئارغامچام بار،
يىغىۋالالمايمەن؟

930

ئۇزۇن ئۇچەي،
بېلى تۆگۈنچەك؟

931

ئاتسى كۆتۈرمچى،
ئانسى يورغا.
ئوغلى ناخشىچى،
قىزى ئويۇنچى؟

932

ماڭار، لېكىن ئىزى بىلىنمەس؟

933

تاغدا تۇرار،
باغدا بولار،
سۇدا ئۈزەر،
كۆلدە كۆلەر؟

934

كۆزگە كۆرۈنمەس،
قولدا تۇتۇلماس،
بۇرۇنغا كىرمەيدۇ قالماس؟

935

ئەسكى، كونا چاپىنىم،
ئېسىمدىن چىقماس چاپىنىم،
جەندە-جەندە چاپىنىم،
يېنىمدىن كەتمەس چاپىنىم؟

936

ئەقىللىك تۆمۈر ئالەم كېزەر.

937

سۇ ئەمەس، سىمدا ئاقار،
ئوت ئەمەس، چىراغ ياقار؟

938

كېچىسى قۇياشتەك،
كۈندۈزى توپتەك؟

939

ئوچقى بار، موريسى يوق،
چوغى بارۇ كۈلى يوق؟

940

چوڭ بىر ساندۇق، كۆزى بار،
كۆپ تاماشا، سۆزى بار؟

941

بىر تۆگەم بار، گۆلدۈراق،
هەممە يېرى يالتىراق؟

942

گۈر-گۈر قىلار، ئۇچار كېتەر،
يۇرتتىن - يۇرتقا ئادەم يېتەر؟

943

شۇنچە ئۇزاق ئۇچسمۇ،
بىر قېتىم قانات قاقماس؟

944

بىر ئۆي بار:
كور بولۇپ كىرسەن،
كۆزلۈك بولۇپ چىقسەن؟

945

ئۆيىمىز نۇردىن،
ئۆگىنىش بىزدىن،
ئۆگىتىش سىزدىن؟

946

ساندۇقتا تولغان پىستە - بادام،
ئېچىپ كۆر بولساڭ ئادەم.
خاسىيىتى كۆپ، بىر ئالەم،
تېرىۋال ئۇنى هەردەم؟

947

رەڭگى هەر خىل،
نامى بىر خىل؟

948

قاپقارا كىچىككىنە مەك،
توختىتار يولدا دەرهال؟

949

شەكلى ئوخشار ئورغاقتا،
دائىم تۇتار سوراقتا؟

950

تاغ تېرەككە ئوخشار بەئەينى،
يولدا تىك تۇرار ھەر كۈنى؟

951

بىر دەقىقە قارايدۇ،
كۆلەڭگىز قالدۇ؟

952

تاۋۇزۇم بار ئۇرۇقسىز،
پىچاق بىلەن كېسىلمەس.
كەسكىنگىدە ھەم ئۇنى
مەززە قىلىپ يېيىلمەس؟

953

ئۇكامغا ئوخشار ئۆزى،
ئەسلا يۇمۇلىماس كۆزى؟

954

تېيىم بار، كىشنىمەيدۇ،
ياز پەسلى ئىشلىمەيدۇ؟

955

ئۇستۇمدە كۆك داستىخان،
داستىخاندا شىرمان نان.

شىرمان نان بىر دانىدۇر،
سۇندۇرۇلماس ھېچقاچان؟

956

كۈندۈزى ئۆچۈرۈپ،
كېچىسى ياقالمايسەن؟

957

ئالەمنى كېزىپ بىر - بىرىنى ئىزدەر،
ئۇلارنى يۇلتۇزلار كۆزىتەر؟

958

تۇندە چىقار ئانىسى،
نەچچە مىڭلاپ بالىسى.
مۆكۈنۈشەر قورقۇشۇپ،
كېلىپ قالسا داداسى؟

959

ئاپپاق چاچلىق باشلىرى،
دەريا بولار ياشلىرى؟

960

قىشتا ئاق گۈل،
باھاردا سۇ چاچىدۇ.
شامال چىقسا،
ھەر تەرەپكە قاچىدۇ؟

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چۈڭۇم تاپالايسىز...

961

ئاسمان چىرىغى،
يېنىپلا ئۆچتى؟

962

يەرگە چۈشسە لاي قىلار،
دېھقانلارنى باي قىلار؟

963

يانۇار بوۋاي ناۋات ساتتى،
ئالغاندىم قولۇم قاتتى؟

964

مېھمان بولۇپ بېغىمغا،
ھىد پۇركەر دىمىقىمغا؟

965

بىر شەھەر، شەھەردە ئون ئىككى مۇنار،
مۇناردا ئوتتۇز دېرىزە،
ھەر دېرىزىدىن يىگىرمە تۆت ئوق ئۇزۇلىدۇ.
بۇ نېمە؟

966

كۆرۈنۈشى يايسىمان،
ئاستىدا سانسىز تىكەن،
بەكمۇ نازۇك بۇلاققا،
شۇ تىكەندۇر پاسبان؟

967

ئىككى قوشنا، ئىككى دوست،
يانمۇيان ياشار دائىم.
يىغلىغاندا تەڭ يىغلاپ،
كۈلسە تەڭ كۈلەر، ئۇ كىم؟

968

«ئا» دېسەم ئېچىلىدۇ،
«ب» دېسەم ئېتىلىدۇ؟

969

ئەقىلگە دوست قىلساڭ، ئەلا سۆزلەر،
بولمىسا ئۇ سۆڭەكسىز، بالا سۆزلەر؟

970

ھەسەل ئەمەس، ياقىدۇ،
ھەرە ئەمەس، چاقىدۇ؟

971

ئۆز كىيىمى ئۆزىگە زىندان؟

972

بىرىنى يەرگە كۆمسەم،
بىر ئۇچۇم بولۇپ چىقتى؟

973

ئاغزى يوقتۇر، چىشى بار،
بېشىمزدا ئىشى بار؟

كىچىك دوست تاپالامسىز؟

974

بىر چىشى بار چىشلەيدۇ،
چىشلىگەندە كىشنەيدۇ.
كىشنەپ ـ كىشنەپ ئىشلەيدۇ،
ئىشلەپ كۆڭلى ياشنايدۇ؟

975

ئۇستى ئېتىك، تېگى ئېتىك، ئەتراپى توسۇق،
قىشتىمۇ، يازدىمۇ ئادەمنى يۇتار؟

976

كەلسىڭىزمۇ، كەتسىڭىزمۇ ھەر قاچاندا،
قول بېرىشنى، يول بېرىشنى قىلماس قازا؟

977

پاسىبانىدۇر ئۇ ئۆينىڭ،
كۆزى، تىلى يوق ئۇنىڭ؟

978

يەلكىسى بار بېشى يوق،
ئايىغى بار، قولى يوق؟

979

كاسىغا شۇڭغۇپ قايتىدۇ،
بېرىپ ئېغىزغا تېگىدۇ؟

980

مۇنچىسى بار ئوتتۇرىدا،
بۇرنىدا بىر تۆشۈكچە.
بېشىدا بار تۈگمىسى،
بىر قولى بار يانپاشتا؟

981

ئاز قويىسىڭىز، «سال!» دەيدۇ،
كۆپ قويىسىڭىز، «ئال!» دەيدۇ؟

982

بەش بارمىقى بولسىمۇ،
يوقتۇر بىرمۇ تىرنىقى؟

983

ئورا،
ئورا بېشىدا شورا؟

984

دۇنيادا بار بىر نەرسە،
ئۇ بولمىسا ئەگەردە،
بىراۋ يەنە بىراۋنى،
تونۇيالماس ھېچ يەردە؟

985

ئادەم چۈشمەس بىر پىكاپ،
يەردە ماڭماس ئۇ پىكاپ.
قىزىپ كەتسە يورغىلار،
رەخت ئۈستىدە ئۇ پىكاپ.

986

ئايلىنىدۇ، ئايلىنىدۇ ئۆز ئوقىدا،
ئايلانغىنى سىزىلمەيدۇ ھېچ ۋاقىتتا.

987

قاپقارا توپا،
سەرەڭگە ياقسا،
پىشىدۇ شورپا.

988

بىر - بىرىگە يەتمىگەي،
ئايرىلىپمۇ كەتمىگەي.

989

مۇزغا قۇناق چاچتىم.

990

ئۇزۇن ئارغامچىنىڭ كۆلەڭگىسى يوق.

991

ھەر كېچە ئاسماندا يەتتە تاجدار،
بىر شەھەرگە شاھ خىزمەتتە تاڭ قارار.
بۇ سوئالىمنىڭ جاۋابىنى بېرۈر،
ھەر كىشىنىڭ بولسا ئەقلى - پەھمى بار.

992

شىر - شىر ئېتەر،
جىلغىدىن ئۆتەر،
داۋانغا كەلسە،
ئاستىدىن ئۆتەر.

993

تۇگمەن تاش،
ئۇنىڭغا قارىغان ئادەمنىڭ كۆزى ياش.

994

ئۆزى قاياپ تۇرىدۇ قازانداق،
يۇگرەپ يۈرىدۇ سمابتەك،
كىرسەك دەردىگە داۋا.

995

ئۇستىدە جاڭگال سۈيى بار،
سېنى، مېنى كۆتۈرىدۇ،
ئۇ نېمە؟

996

ئىشكىتىن كىرگەندە كۆرگەن، تۇتقان،
تۇڭلۇكتىن چىققاندا كۆردى، تۇتالمىدى،
ئىككىسى كەم.

997

تاغ ئۇستىدە تۇرۇپ پۈركسە،
ئاغزىدىن چىققان ھور ئالەمنى قاپلايدۇ.

998

ئۆزى ئاسماندا،
يۇرىقى يەردە.

999

مېنىڭ بىر ئالا ئارغامچام بار،
ئۇ تاغدىن بۇ تاغقا يېتىدۇ.

1000

بىرى قۇيىدۇ،
بىرى ئىچىدۇ،
بىرى ئۆسىدۇ.

1001

تالاغا تېرىق چاچتىم،
يۇگۇرۇپ ئۆيگە قاچتىم.

تېپىشماقلارنىڭ جاۋابلىرى

1. ئاسمان 2. يۇلتۇزلار 3. ئاسمان، قۇياش4. قۇياش5. قۇياش6. قۇياش، ئاي7. ئاي8. ئاي9. ئاي ۋە يۇلتۇزلار10. ئاسمان، يۇلتۇزلار11. ئاسمان، يۇلتۇزلار12. يۇلتۇز13. قۇياش، ئاي، يۇلتۇزلار14. يەر15. يەر16. يەر17. يەر ۋە يۇلتۇزلار18. سۇ، ئېرىق19. سۇ20. سۇ21. سۇ، ئېرىق22. سۇ23. بۇلاق24. بۇلاق25. ھاۋا26. بۇلۇت27. چاقماق28. سەل29. مۆلدۈر30. مۆلدۈر31. قار32. قار، يەر33. سوغۇق، دېرىزە قىروۋىسى34. قەشقەر، يازمەن35. مۇز36. تۇمان37. شامال38. سۇ39. سېرىق، قىزىل ۋە يېشىل قاتناش چىراغلىرى40. چاچنىڭ ئاقىرىشى41. ۋېلىسىپىت42. چىملىق43. شامال44. قۇيون45. يەر تەۋرەش46. سۇلۇق47. يىل ۋە ئون ئىككى ئاي48. يىل، ئون ئىككى ئاي49. ئاي، ئوتتۇز كۈن50. ۋاقىت51. يىل، ئون ئىككى ئاي، كۈنلەر، كېچە، كۈندۈز52. ھەپتىنىڭ كۈنلىرى53. سايە54. سۇ55. قار، يامغۇرنىڭ سوغۇق شامال بىلەن كېلىشى56. ئاي57. تۇمان58. تۇن بىلەن كۈن59. شامال60. شامال61. قۇيۇن62. شامال63. يىل، ئون ئىككى ئاي، ھەپتە، كۈن، كېچە-كۈندۈز64. يىل، ئون ئىككى ئاي، بىر ئاي روزا65. ئات مىنگەن ئادەم66. باش ۋە باشتىكى ئېغىز، بۇرۇن، كۆز ۋە قۇلاق67. ئۆرۈم چاچ68. ئۆرۈم چاچ69. كۆز70. كۆز71. كىرپىك ۋە كۆز72. كۆز بىلەن كىرپىك73. كىرپىكلەر74. كۆز75. بۇرۇن76. بۇرۇن قېنى77. قۇلاق78. قۇلاق، كۆز79. قۇلاق80. ئېغىز، تىل81. تىل82. ساقال83. ئېغىز، چىش84. ئېغىز، چىش85. ئېغىز، چىش86. چىش، تىل87. ئېغىز، بۇرۇت،

بالىلار تېپىشماقلىرى

بۇرۇن، كۆز، قاش، چاچ88. ئېغىز89. بارماقلار90. بارماقلار91. قول، بارماقلار92. بار-
ماقلار، تىرناق ئېلىش93. ئاياغ94. پاچاق95. ئىسسىم96. ئەقىل97. خىيال98. سۆز،
گەپ99. ئۈيقۇ100. يالغان سۆز101. بۇلۇت102. ئۆردەك103. چۆلدىكى ئالۇۋۇن104. ۋا-
قىت105. دەرەخ غولى ۋە يوپۇرماق106. خوراز107 . قار108. ئاي، يۇلتۇز109. دەز-
مال110. ئۆرۈك111. تۇڭلۇك ياپقۇچ112. چىلان113. «ئا» ھەرپى114. تۇخۇم115.
كۇن116. ئۈكەر117. دەريا ۋە سۇ118. ئۆي ئۆگزىسىدىكى خا ۋە جەگىلەر119. ئاشتاختا
بىلەن نوغۇچ120. بۇغداي ۋە گۈرۈچ121. چۈمۈلە122. ئېتىز قىرى123. چىغ124. ھارۋى-
نىڭ ئالدى ـ كەينى چاقلىرى125. چەينەك126. ھەرە127. «بىلەن»128. ئۆچكە بىلەن
ئوغلاق129. پۇت، قورساق، گال، ئېغىز، بۇرۇن، كۆز، قاش، چاچ، بۆك130. سۇ131.
ئۈجمە132. ئوق133. چىگىت ئايرىيدىغان چىغىرىق134. قارا كىگىز ئۆي135. تاۋۇز136.
سېغىزخان137. قەلەم138. قەغەز، خەت139. قار140. كۆز141. كەتمەن142. چىلان143.
تاماق، تىل144. ئاي145. كۇن146. كۆۋرۈك، سۇ، بېلىق، پاقا147. ئۇرۇق148. ئې-
گىر149. ئۆردەك150. قۇياش151 . چۈمۈلە152. قەلەم153. يەر شارى154. كومبا-
يىن155. تۇخۇم156. خەت ـ چەك157. ۋېلىسىپىت158. تاشپاقا159. ھارۋا160. چۆ-
گۈن161. پۇت بىلەن ئىشتان162. مۇز163. بۇلۇت164. سەرەڭگە165. پويىز166.
كۇن167. ئىنسانىنىڭ ئۆمىلىگەن، ماڭغان ۋە قېرىغاندا ھاسىغا چۈشكەن ۋاقتى168. يوپۇر-
ماق169. يۇلتۇز170. تۆمۈرتۇمشۇق171. ئېلېكتر چىراغ172. سىمسىز رادىيو173. قو-
غۇن174. بېلىق175. ئايروپىلان176. پاتېفون177. قارتا178. خەت بېسىش ماشىنىسى179.
قاپلىق تاماكا180. كۇن ۋە ئاي181. سەرەڭگە182. رادىيو183. كالېندار184. قۇلۇپ185.
سۈپۈرگە186. ماشىنا187. چوت188. كىتاب189. پاراۋۇز190. ئۇزۇم191. قېرىنداش192.
كالپۇك193. خوراز194. توپ195. ئايروپىلان196. بېلىق197. تېلېفۇن198. گۈر ۋە جاڭ-
نىڭ چىقىشى199. بۇلبۇل، بېلىق ۋە قۇلۇلە200. قومۇش201. ئادەم202. ھاۋانچا203.
يولۋاس204. مۇز205. تورۇس206. قومۇش207. قارا چۈمۈلە208. دۇتار209. سۈپۈرگە
210 چېكەتكە211. چۈمۈلە212. تارازا213. ساتار214. قومۇش215. قوغۇن216. بىر يىل،
12 ئاي، 30 كۇن، كېچە ۋە كۇندۇز217. تۇخۇم218. بۆشۈك219. ياشلىق ۋە قېرى-
لىق220. بۇغداي باشىقى221. يىلان ۋە چايان222. كۇن، ئاي، يۇلتۇز223. يول224.
تۇزلۇق قاپاق225. تامنىڭ تۆشۈكى226. كىرپە227. پىياز228. پاشا229. يامغۇر، يەر،
ئۆسۈملۈك230. يۇلتۇز231. چىش232. قۇلاق233. قۇلاق234. كۆز235. ئانار236. قوي-
نىڭ ماياقلىشى237. يىلان238. جىگدە239. يېڭنە بىلەن يېپ240. تۇزلۇق قاپاق241.

يىل، ئاي، كۈن، سائەت242. سەرەڭگە243 . بارماق ۋە تىرناق244. ئاپتاپپەرەس245. كىتاب246. قۇلاق247. ئىشتانباغ248. قۇلۇپ249. پىياز250. ئەلگەك251. پاتېفون252. توك253. يول254. ئىس ـ تۈتەك255. ئات مىنۇالغان ئادەم256. قەلەم257. خورۇز258. يۇلتۇز259. تۇخۇم260. چاپانىنىڭ سىرىتمىسى261. سۇ تۇرۇبىسى262. قازان263. ئىلىم ـ پەن264. تىكتاك توپ265. كانكى266. شار267. ئۇستەل268. قەلەم269. مۇشۇكياپىلاق270. توپ271. ھاۋا272. چانا273. بۆشۈك، بالا، ئەمچەك، شۇمەك274. تاغ ئۇستىدىكى چىغىر يول275. ئاپتاپپەرەس276. مۇز277. ئاي278. ۋاقىت279. ئۈيقۇ280. ئۈزەڭگە281. سايە282. ئاسمان ۋە يەر283. كۆز284. كۆل285. كەتمەن286. ئۇستەل ياكى ئورۇندۇق287. سەرەڭگە288. كىتاب289. جىنازا290. كالىنىڭ ئەمچىكى291. ئېشەكلىك ئادەم292. كارىۋات293. تۆگە294. ئىسسىم295. تاشكۆمۈر296. چىغ297. مىلتىق298. ئۈزۈم بارىڭى299. قۇياش300. چاڭ ـ توزان301. تاختىمۇشۇك302. تۇخۇم303. تونۇر304. قىزىلمۇچ305. ئىشتان306. قۇشقۇن307. ئانار308. ئات309. تاۋۇت كۆتۈرگەن تۆت كىشى بىلەن جەسەت قوشۇلۇپ بەش تەن؛ تاۋۇت كۆتۈرگۈچى تۆت جان؛ ھەر ئادەمدە يىگىرمىدىن جەمئىي يۈز تىرناق؛ جەسەت لەھەتتە قالدى، تاۋۇت كۆتۈرگۈچى تۆتى قايتتى310. خوراز311. قەلەم312. دادىسى313. بۇلۇت314. ۋاقىت315. غوزا316. تام317. كانار318. ئەنجۈر319. «ل» تاۋۇشى ياكى ھەرپى320. ئۈزۈم321. بۈركۈت322. پاراۋۇز323. چاشقان324. ۋاقىت325. تۇخۇم326. پاچاق327. قۇياش328. قۇرۇق تاش329. تۆگە330. رادىيو331. سائەت332. تېلېفون333. قوغۇن334. قەغەز335. يوقسۇزلۇق336. كۆكۈل337. تېلېفون338. ئايروپىلان339. دەپتەر340. قېرىنداش341. چوكامۇز342. بېلىق بىلەن ئەنجۈر343. قىزىلمۇچ344. ھەسەل ھەرىسى345. تاماكا346. يۇلتۇز347. خوراز بىلەن مېكىيان 348. قارلىغاچ349. ئادەمنىڭ ئىسمى ياكى سايىسى350. ئەينەك351. ئانار352. چېكىت353. توپ354. سەۋزە355. يىلىنىك356. ھاسا357. يۇڭ358. بېلىق359. تۇخۇم360. بوغۇن ھەرە361. چېكىت362. لەگلەك363. قوناق شېخى364. تېرمومېتر365. ياغاچ كېسىدىغان ھەرە366. قار367. ئەلگەك368. خەرىتە369. جىگدە370. سۇ371. سەرەڭگە372. دەرەخ373. يەلپۇگۈچ374. تىرناق375. ئىلىم ـ بىلىم376. كۆز377. ئېلېكتىر چىراغ378. كاپۇستا379. قارىغۇجا380. قارلىغاچ381. تېلېفون382. قومۇش ئۈچى قالتىراق ــ شامال دېگەن ئەمەسمۇ، يىڭنە ئۈچى يالتىراق ــ ئوت دېگىنى ئەمەسمۇ، سېسىق كۆلدە ئىت يۈرەر ــ سۇ پاقىسى ئەمەسمۇ، ئىچىدىكى مېھرىبانــ بوۋاق بالا ئەمەسمۇ383. كۈنلۈك384. شامال385. پاقا386. كالىنـ

دار387. كىتاب388. تىراكتور389. خوراز390. مەش391. تىل، چىش392. ئوت393. قا-
زان ۋە قاچا - قوچا394. تۇگمەن395. كۆز ۋە قاش396. كالا تېزلىكى397. قازان بىلەن
ئوتنىڭ ئىسى398. مەش ۋە كاناي399. شامال400. بوران401. سوغۇق402. ئورا403.
سوغۇق404. ساماۋار405. كىندىك406. كالىنىڭ مۈڭگۈزى407. ياڭاق408. تۆگە409.
ئانار410. تىرناقتىكى خېنە411. ئوت بىلەن ئىس412. كىيىم تىكىش ماشىنىسى413. كوم-
پاس414. لامپۇچكا415. خوراز416. مۇشۇك417. كەمپۈت418. تېلېگرامما419. يا-
غۇر420. بۇلۇت ۋە يامغۇر421. ھاۋا422. ئاپتاپپەرەس423. سائەت424. كالپۇك425.
ئاسمان، يۇلتۇز426. كىرپىك427. ياغاچ كېسىدىغان ھەرە428. تۇزلۇق تاش429. كۆلە-
گە430. ئاپتاپپەرەس431. چۈش432. ساماۋار433. يوتقان - كۆرپە434. ئاي435. ھاسا
تاياق436. ئۆتۈك437. ئىشىك438. كېچە439. قېرى ئادەم440. چېكەتكە441. مۇشۇكيا-
پىلاق442. خانقىز443. بېلىقئالغۇچ444. كۆمۈتا445. تۆگىقۇش446. قارچىغا447. كۆركە
تۈخۇ448. قىرىئاياغ449. تاۋۇز450. ھەرە451. سۈپۈرگە452. تەڭگە پۇل453. ئا-
نار454. تۇخۇم455. ئېغىز ۋە چىش456. ئۇستىرا457. يىپ ۋە ناچا458. كىرپە459.
ئاي460. پاشا461. سۈت ۋە قايماق462. سائەت463. بۇلبۇل464. يولۋاس465. كېپە-
نەك466. تۇلۇق تاش467. چىراغ پىلىكى468. تۇگمەن469. ئۆمۈچۈك تورى470. ئاپتاپ-
پەرەس471. كىچىك بالا472. مۇز473. سائەت474. ۋېلىسىپىت475. خەت - چەك476.
سايە477. قار478. بۆشۈك479. بۇرۇن پوتلىسى480. خەت481. قامغاق482. ھەسەن -
ھۈسەن483 . كالاچ484. ھاسا485. يۇلتۇز، كۈن، ئاي486. ئۇستىرا487. سېۋەت488.
«م» تاۋۇشى ۋە ھەرپى489. ھەپتىنىڭ يەتتە كۈنى490 . ئۈيقۇ491. تۈكۈرۈك492. ئاۋاز-
نىڭ قاتقىشى ئەكس سادا493. ئېشەك494. قوغۇن495. يىڭنە496. تونۇر497. چۆ-
مۈچ498. پەتىلە بىلەن تۇگمە499. پەرۋانە500. مۇشۇك501. ئاي502. سۇ503.
چىش504. مۇز505. ھارۋىنىڭ چاقى506. چۆگۈن507. بۇ «ئوت»(اوت) بولۇپ، كونا
ئەبجەت ھېسابى بويىچە بىر سانى «ا» ھەرپىگە، ئالتە سانى «و» ھەرپىگە، تۆت يۈز سان
«ت» ھەرپىگە تەڭ بولىدۇ. شۇنداق قىلىپ بۇ تېپىشماقتا ئىشارە قىلىنغان سانلارنى ئەبجەت
ھېسابى بويىچە خەتكە ئايلاندۇرغاندا ئۇيغۇر تىلىدىكى «ئوت» (اوت) سۆزى پەيدا بولى-
دۇ.508. تۇتۇن509. توشقان510. كۆز511. تۇگمەن512. ئەلگەك513. ئىشتانباغ514.
يول515. كارىز 516. يىلان517. گىزىت - ژۇرنال518. كومباين519. پاراخوت520.
كۇنلۇك521. چۆمۈلە522. ئەقىل523. رادىيو524. كىرپە525. لەڭپۇك526. قولۇپ527.
يىڭنە528. قولچىراغ529. ئۈزۈم530. بۇغداي باشقى531. سازاك532. قوڭغۇز533. ئۆ-

گىنىش534. ئوي - پىكىر535. كىمە536. مەش537. قەلەم538. كۆممىقوناق539. قۇياش540. غەلۋىر541. دەرەخ ۋە يوپۇرماق542. چىش، بارماق، تىل543. چامغۇر544. چۈجن545. گۈرۈچ546. سېغىزخان ياكى تېيىن547. قەغەز548. سەۋزە549. دوسكا550. تۇماق551. مەش ۋە كاناي552. ساپان553. يۇلتۇز554. پاشنى ئۆلتۈرۈش555. يىل، ئاي ۋە ھەر ھەپتىدىكى يەتتە كۈن556. كۆز557. قارا چىراغ558. نەي559. كىتاب560. قول سائىتى561. لەگلەك562. چاچ563. ئاغدۇرما ھارۋا564. قومۇش565. قوغۇن566. ئاسمان، بۇلۇت، يۇلتۇز، ئاي567. باراڭدىكى ئۇزۇم568. كۆكۈل569. تاۋۇز ئۇرۇقى570. ئاسمان، ئاي، كۈن ۋە يۇلتۇز571. كۈن572. سىركۈل573. توك574. ئايرو-پىلان575. قۇلۇپ576. مەش577. چوكا578. كالىنك تىلى579. بۇرۇت580. كۆز581. تاۋۇز582. كۆكۈل583. كۆز، قۇلاق، ئېغىز584. پىيالە585. تەك586. ئايروپىلان587. ۋاسكېتبول588. تاۋۇز589. ئورغاق590. دەرەخ591. قارىغاي592. تانكا593. دەرەخ594. تۇخۇم595. ئېلېكتىر چىراغ596. يىلان597. ئوت598. چىش599. ئۈيقۇ600. يوپۇرماق601. سەۋزە602. پىياز603. ساپان604. تۇگمەننىك كويلىسى605. ھەپتە ئىچىدىكى كۈنلەر606. تۇگمەندە ئۇن تارتىش607. قۇياش608. تۇگمەن609. بىر ھەپتە يەتتە كۈن610. ئەلگەك، غەلۋىر611. كۆز612. كىتاب613. ۋاقىت614. ئارا615. قورچاق616. باش ۋە چاچ617. كۆز ۋە كىرپىك618. قۇلاق619. قۇلاق620. كالىنك تۆت ئەمچىكىنى بىر قاچىغا ساغماق621. پىياز622. پۇل623. ئۇستىردا چاچ چۈشۈرمەك624. گۈلدۇراما ۋە چاقماق625. يىپ-يىڭنە كىيىم تىكمەك626. تۇگمەن627. قار628. سمساب629. چۈمۈلە630. يولۋاس631. قۇدۇق632. قازانغا سۇ قۇيۇپ ئوت قالماق633. غىجەك634. قوغۇن635. يامغۇرلۇق بۇلۇت636. چامغۇر637. تىل638. ئېغىزدىن چىققان سۆز639. بۇلۇتنىڭ دەريادىن سۇ ئىچىشى640. چىش641. توشقان642. سۈپۈرگە643. ئاي644. تۆگىنىڭ تۆت ئايىغى، بوينى، ئىككى لوكسى ھەم قۇيرۇقى645. چىراغ646. شامال647. ھاسا648. سايە649. مورا650. تۇتۇن ۋە ئوت651. توزغاق652. ئاسماندىكى ھەسەن-ھۈسەن653. تاۋۇز654. تاۋۇز655. كۈن ياكى ئاي656. تونۇر657. تۇخۇم658. ئادەمنىڭ بېشى659. تۆگە660. دەريا661. كوزا662. قەلەم663. ئاتقا مىنمەك664. قاپاق665. ئوت چۇخچىلايدىغان كۈسەي666. پىچاق چاغلايدىغان چاق667. كۆز668. كالىنك تېزەكلىشى669. قەلەم670. تىل671. ئېغىز، چىش672. چىش673. چۈشۈپ كەتكەن چىش674. چىشلار، بارماقلار، ئىككى كۆز675. بارماقلار، تىرناق676. ئانا سۈتى677. كىندىك678. پىكىر679. توغرىلىق680. ئۈيقۇ681. ئەزرائىل682. تۇغۇلمىغان قۇلان 683. ئات684.

سىز بىلەن ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاپالايسىز...

ئات685. ئاتنىڭ تاقىسى، مىخى686. ئاتنىڭ قۇيرۇقى687. ئېشەك688. ئېشەك689. تۆ-
گە690. تۆگە691. ئالا كالا692. كالا، ئات، قويلارنىڭ پۇتى693. كالا سېغىش694. ئات،
كالا ۋە ئېشەكلەرنىڭ قۇيرۇقى695. قوي696. ئۆچكە697. مۇشۇك698. ئۆچكە699. تې-
كە700. ئۆچكىنىڭ مۇڭگۈزى701. چوشقا702. ئىت703. ئىت704. مۇشۇك705. پىل707.
يولۋاس708. ئېيىق709. بۆرە710. تۈلكە711. كېيىك712. توشقان713. كىرپە714. چاش-
قان715. چاشقان716 . چاشقان، قاپقان717. شەپەرەڭ718 . بېلىق719. بېلىق720. بې-
لىق721. بېلىق722. بېلىق723. پاقا724. پاقا725. پاقا726. تاشپاقا727. تاشپاقا728.
تاشپاقا729. تاشپاقا730. يىلان731. يىلان732. يىلان733. يىلان734. خوراز735. خو-
راز736 . خوراز737 . توخۇ، تۇخۇم، چۈجە738. كەكلىك739. كەكلىك740. سېغىز-
خان741. سېغىزخان742. قارلىغاچ743. كۆك كەپتەر744. بۇلبۇل745. قارلىغاچ746. تۇ-
خۇم747. تۇخۇم748. تۇخۇم749. تۇخۇم750. تۇخۇم751. تۇخۇم752. ھەرە753. ھە-
رە754. پىلە قۇرتى755. پىلە قۇرتى756. كېپىنەك757. كېپىنەك758. قارا چېكەتكە759.
قارا چېكەتكە760. قارا چېكەتكە761. قارا چېكەتكە762. قارا قوڭغۇز763. چايان764.
چۈمۈلە765. چۈمۈلە766. چۈمۈلە767. چۈمۈلىلەر768. چۈمۈلىلەر769. چۈمۈلە770. چۈ-
مۈلە771. چۈمۈلە ئۇۋىسى772 . ئۆمۈچۈك773. ئۆمۈچۈك774. چۈشەن775. تاختا مۇ-
شۇك776. پاشا777. چۈشەن778. كانا779. بۇرغە780. پىت781. تېرەك ۋە بەرگىلە-
رى782. تېرەك، بەرگىلەر783. ئارچا784. مېۋىلىك دەرەخ785. ياڭاق786. ياڭاق787.
ياڭاق788. بادام789. ئالما790. جىگدە791. جىگدە792. جىگدە793. تال نوتىسى ۋە ئۇ-
رۇم793. تال بارىڭى، ئۇرۇم795. ئانار796. ئانار797. ئەنجۈر798. ئەنجۈر799. دولا-
نا800. پاختا801. پاختا802. پاختا803. پاختا804. بوغداي، ئۇن805. بۇغداي806. بۇغ-
داي، سامان807. شال808. گۈرۈچ809. ئاق لەيلى810. لويلا811. لويلا812. نو-
قۇت813. تېرىق814. ئاپتاپپەرەس815. كۈنجۇت816. قومۇش817. قومۇش818. كۆك-
نار819. قوغۇن820. قوغۇن821. قوغۇن822. قوغۇن823. تەرخەمەك824. چامغۇر825.
سەۋزە826. پىياز827. پىياز828. پىياز829. تۈرۈپ830. خېمىر831. خېمىر832. خېمىر،
نان833. يېقىلغان نان834. يېقىلغان نان835. شورۇنگۈرۈچ836. ئۈگرە837. ئۈگرە838.
ئۈگرە839. ئۈگرە840. گۈش841. چۆچۈرە842. چۆچۈرە843. چۆچۈرە844. سۈت845.
ماي846. شېكەر847. چاي848. تارغاق849. كەتمەن850. كەتمەن851. ھەرە852. ھە-
رە853. جۇۋاز 854. جۇۋاز855. تۇگمەن856. تۇگمەن857. تۇگمەن بۇرغۇيى858. تۇگ-
مەن859. ئىشىك860. قوش قاناتلىق ئىشىك861. دېرىزە رامى862. قۇلۇپ863. قۇ-

لۇپ864. قۇلۇپ ۋە ئاچقۇچ865. قۇلۇپ، ئاچقۇچ866. مورا867. مورا868. ساندۇق869. ئۇرۇندۇق870. ئەينەك871. سائەت872. سائەت873. سائەت874. ساڭگىلاق875. كۆرپە876. ياستۇق877 . قازان878. قازان879. قازان، ئوت880. قازان، ئوت881. قازاق ۋە قاچا ـ قۇچا882. قازان ۋە قاچا ـ قۇچىلار883. چۆمۈچ884. ساماۋار885. چەينەك886. چەينەك887. چەينەك888. پىيالە889 . قاپاق890. پىچاق891. سۇپۇرگە892. سۇپۇرگە893. سۇپۇرگە894. تاغار895. تاغار896. هاسا897. تاراز898. ئۇستىرا899. چوغ900. تۇتۇن، يالقۇن901. تۇتۇن902. چىراغ903. چىراغ904. شام905. شام906. شام907. كۈل، ئوتۇن908. كۆڭلەك909. شىم910. ئۆتۈك، كۆڭلەك، تەلپەك911. مەسە912. پەلەي913. قايچا914. قايچا915. يېڭنە، يىپ916. يېڭنە917. يېڭنە918. كىتاب919. كىتاب920. كىتاب921. قەغەز ۋە يېزىق922. يېزىش، ئوقۇش923. قەلەم924. قەلەم925. تەمبۇر926. خۇرجۇن927. ئارغامچا928. يول929. هارۋا ئىزى930. يول، كۆۋرۈك931. كۆۋرۈك، سۇ، پاقا، بېلىق932. قېيىق933. كەكلىك، بۇلبۇل، بېلىق، غاز934. ئىس، پۇراق935. سايە936. سۈنئىي ھەمراھ937. توك938. لامپۇچكا939. لامپۇچكا940. تېلېۋىزور941. تىراكتور942. ئايروپىلان943. ئايروپىلان944. مەكتەپ945. مەكتەپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى946. كىتاپ947. رەڭلىك قەلەم948. چېكىت949. سوراق بەلگىسى950. ئۇندەش بەلگىسى951. فوتو ئاپپارات952. توپ953. قورچاق954. چانا955. ئاسمان، ئاي956. قۇياش957. قۇياش، ئاي958. ئاي، يۇلتۇز، قۇياش959. قارلىق تاغ960. بۇلۇت961. چاقماق962. يامغۇر963. مۇز964. شامال965. بىر يىل، 12 ئاي، 30 كۈن، 24 سائەت966. قاش، كىرپىك967. كۆز968. لەۋ969. تىل970. گەپ، سۆز971. پىلە قۇرتى972. بۇغداي973. تارغاق974. كىيىم تىكىش ماشىنىسى975. ئۆي976. ئىشىك977. قۇلۇپ978. ئۈستەل979. قوشۇق980. چەينەك981. تارازا982. پەلەي983. ئېغىز، بۇرۇت، ساقال984. ئىسىم985. دەزمال986. يەر987. كۆمۈر988. كېچە ـ كۈندۈز989. ئاسمان، يۇلتۇزلار990. يول991. قۇتۇپ يۇلتۇزى ياكى تۆمۈر قۇزۇق992. سۇ993. كۆن994. ئارشاك995. يەر996. ئوتۇن، تۈتۈن997. چاك998. ئاي999. يول1000. يامغۇر، يەر ۋە ئۆسۈملۈكلەر1001. يامغۇر

سىز بەك ئەقىللىق جۇمۇ، چوقۇم تاياللايسىز...

责任编辑:哈斯亚提·依不拉音
责任校对:阿不都热依木·阿布力米提
封面设计:吐达吉·吐尔洪
绘　　画:阿迪力江·阿布力孜

书　　名　儿童爱菲达有声读物——儿童谜语(精选的儿童谜语)
编　　者　吐尔逊·卡得
出　　版　新疆美术摄影出版社
　　新疆电子音像出版社(www.xjdzyx.com)
地　　址　乌鲁木齐市经济技术开发区科技园路5号(邮编 830026)
发　　行　新疆维吾尔自治区新华书店
印　　刷　新疆八艺印刷厂
开　　本　787mm × 1092mm　1/16
印　　张　117.75
版　　次　2015 年 2 月第 1 版
印　　次　2015 年 7 月第 1 次印刷
书　　号　ISBN 978-7-89415-023-3
定　　价　490.00 元(点读笔和20本书)